

končarevac

Zagreb, studeni/prosinac 2021. — godište LVIII — broj 1472

TISKANICA Poštarsina plaćena u poštanskom uredu 10000 ZAGREB / IMPRIME Bureau de poste 10000 Zagreb Croatie port paye

IZ SADRŽAJA

INTERVJU S PREDSJEDNIKOM UPRAVE KONČARA
USVOJEN PLAN POSLOVANJA ZA 2022. GODINU
NOVI VIZUALNI IDENTITET KONČARA
ZAVRŠEN HRVATSKI DIO EU PROJEKTA SINCRO.GRID

SADRŽAJ

NASLOVNA STRANICA:
Uprava KONČAR - Elektroindustrije i Redakcija Končarevca želi Vam sretan Božić i uspješnu 2022. godinu!

- 04 INTERVJU S PREDSJEDNIKOM UPRAVE KONČARA**
O poslovanju u slavljeničkoj 2021. godini i planovima za sljedeće razdoblje razgovarali smo s mr. sc. Gordanom Kolakom
- 08 ODRŽANA SJEDNICA NADZORNOG ODBORA KONČARA**
Usvojen plan poslovanja Grupe za 2022. godinu
- 09 DODJELJENA GODIŠNJA NAGRADA KONČAR**
Na Danu FER-a doc. dr. sc. Ivan Bahun, zamjenik predsjednika Uprave KONČARA, uručio je nagrade za istaknute doktorske disertacije
- 10 UKRAJINSKO-HRVATSKI GOSPODARSKI FORUM**
KONČAR u Kijevu potpisao Memorandum o suradnji s ukrajinskim partnerom
- 12 REDIZAJN BREND A KONČAR**
O novom vizualnom identitetu KONČARA, kreiranju i upravljanju brendom te drugim zanimljivostima piše dr. sc. Božo Skoko
- 15 ENERGETSKI TRANSFORMATORI**
Dizajniran, proizveden i uspješno ispitana specijalni transformator za ispitivanje prigušnica
- 16 MJERNI TRANSFORMATORI**
Španjolska – novo tržište KONČAREVIH mjernih transformatora
- 19 2021. – EUROPSKA GODINA ŽELJEZNICE**
Predsjednik Uprave KEV-a Josip Ninić sudjelovao na panel-raspravi *Suvremena željeznica u uvjetima liberaliziranog tržišta*
- 22 DRUŠTVENA ODGOVORNOST**
KONČAR osigurao sredstva za nabavu novog terapijskog psa djeci s teškoćama u razvoju

končarevac

Časopis KONČAR – Elektroindustrije d.d.
Mjesečnik
Osnivač i izdavač: KONČAR d.d.
Zagreb, Fallerovo šetalište 22

Glavna i odgovorna urednica: Vlatka Kamenič Jagodić
Novinarka-urednica: Marina Mladić
Grafički urednik: Krešimir Siladi
Dizajn: Pink moon d.o.o.
Lektura: Kristina Kirschenheuter
Telefoni redakcije: 01 3655 151 i 01 3667 432
Redakcijski e-mail: koncarevac@koncar.hr
E-mail adrese: vlatka.kamenicjagodic@koncar.hr,
marina.mladic@koncar.hr
Adresa redakcije: Fallerovo šetalište 22
Tisk: Vjesnik d.d. Zagreb, Slavonska avenija 4.

16

**INSTITUT ZA
ELEKTROTEHNIKU**
Izgradnja novog
laboratorijskog
laboratorijskog
centra

Vlatka Kamenić Jagodić

Godina na izmaku jedna je od najblistavijih u povijesti Grupe KONČAR. Obilježena važnom obljetnicom, povijesnim poslovnim iskoracima, konsolidacijom poslovanja, donošenjem *Integralne strategije Grupe KONČAR 2020+* te brojnim društveno odgovornim aktivnostima, ispunjava nas zadovoljstvom i ponosom, ali i odgovornošću prema svemu što je pred nama.

U ovom smo broju, za kraj još jedne poslovne godine, za vas izdvojili dio aktualnih aktivnosti i događaja. Jedna od njih je i redizajn logotipa KONČAR te novi korporativni slogan *Inspirirani izazovima*. Kod novog se rješenja tražila smislenost kojom bi se stari logotip osuvremenio te stvorio novi identitet koji će odgovarati vremenu u kojem živimo. Kvačica na slovu Č tretirana je na minimalistički način. Iz postojećeg smo logotipa uklonili konstrukcijske nedostatke, a uglatijim slovima dali smo mu osobnost suvremene tehnološke tvrtke. Uz novi logotip predstavili smo i novu, prodorniju plavu boju. Smatramo kako ovim rješenjem nećemo izgubiti na prepoznatljivosti KONČARA te da ono predstavlja novu energiju za razdoblje koje je pred nama.

Grupa KONČAR tijekom cijele ove godine posebno je brinula o budućnosti onih koji su u najvećoj potrebi. U duhu božićnih blagdana posebnom donacijom od 120.000 kuna podržali smo kampanju *Sve budućnosti trebaju mogućnosti* Ureda UNICEF-a u Hrvatskoj, u želji da svoj djeci omogućimo jednake prilike za razvoj i učenje.

U želji da nam sljedeća godina svima donese zdravlje, mir, zajedništvo i solidarnost, u ime naše male redakcije Končarevca želim svim dragim čitateljima i njihovim obiteljima blagoslovljen Božić i uspješnu novu 2022. godinu.

17

DISTRIBUTIVNI I SPECIJALNI TRANSFORMATORI

Prvi višegodišnji ugovor za isporuku distributivnih transformatora u Litvu

NOVA DIMENZIJA RAZVOJA

KONČAR je potvrdio svoju istaknuta ulogu u globalnoj energetskoj tranziciji

Od elektroenergetike se u sljedećem razdoblju puno očekuje, prije svega zbog jačanja energetske tranzicije k zelenom i digitalnom. O prilagodbama u razdoblju pandemije, *Integralnoj strategiji Grupe KONČAR 2020+*, ključnim poslovnim područjima, digitalizaciji poslovanja, trendovima i izazovima u području upravljanja ljudskim potencijalima te planovima za budućnost razgovarali smo s predsjednikom Uprave KONČARA mr. sc. Gordanom Kolakom

Razgovarala:
Vlatka Kamenić Jagodić
Snimila:
Marina Mladić

Uprava KONČARA, imenovana početkom 2020. godine, na polovini je svog mandata. Već na samom početku susreli ste se s velikim izazovom, pandemijom dotad nepoznatog virusa.

Kolak: Kad vam je povjerena uloga predsjednika Uprave tvrtke koja na godinu izvozi na stotinjak svjetskih tržišta, a dogodi se globalna pandemija dotad nepoznatog virusa, izazov je to koji je nemoguće predvidjeti. Bilo je potrebno u kratkom roku prilagoditi poslovne procese, osigurati sirovine za nastavak proizvodnje, ali i kontinuirane isporuke u trenutku kad je cijeli svijet stao. Uza sve to velika odgovornost bila je zaštititi zdravlje svih zaposlenika te uvesti nove modele rada, tamo gdje je to bilo moguće. Ovdje prije svega treba istaknuti veliku ulogu naših zaposlenika u proizvodnim pogonima, kojima svakodnevne poslovne aktivnosti ne pružaju mogućnost rada na daljinu, a koji su se prilagodili novonastalim okolnostima, radu u smjenama i timovima te tako omogućili da iz svih naših tvornica proizvodi budu isporučeni na vrijeme. S takvim timom ljudi naš posao je zasigurno bio lakši, pa smo i prve dvije godine mandata, iako obje pandemijske, obilježili novim iskoracima i izvrsnim rezultatima.

Ovdje prije svega treba istaknuti veliku ulogu naših zaposlenika u proizvodnim pogonima, kojima svakodnevne poslovne aktivnosti ne pružaju mogućnost rada na daljinu, a koji su se prilagodili novonastalim okolnostima, radu u smjenama i timovima te tako omogućili da iz svih naših tvornica proizvodi budu isporučeni na vrijeme

U proteklom razdoblju provedena je konsolidacija poslovanja Grupe KONČAR. Je li taj proces završen i jesu li sva naša Društva profitabilna?

Kolak: Sva naša Društva posluju iznimno dobro, posluju profitabilno i ostvaruju solidne rezultate, neka i iznad očekivanja. Međutim, istovremeno se svakodnevno susrećemo s poteškoćama poput nestasice materijala, povećanja cijena sirovina i materijala te s ostalim problemima u dobavnim lancima i transportu.

Kad govorimo o konsolidaciji, rekao bih da u današnjem poslovanju takvi procesi nikad ne završavaju. Mi smo u protekli dvije godine nastavili s promjenama u poslovnoj strukturi, prije svega razvijanjem novih poslovnih područja koja će biti naš prioritet u sljedećih deset i više godina, razmišljajući o onome što je neminovno pred nama, a to su digitalizacija proizvoda, usluga i poslovnih procesa. Uprava KONČARA neprekidno je provodila promjene u poslovnoj strukturi Grupe. Pripojena su Društva sličnih proizvodnih programa, u dogovoru s kineskim partnerom provedena je likvidacija zajedničkog pothvata KONČAR – XD te je osnovano novo društvo KONČAR – Digital.

Utječu li te promjene na zaposlenike?

Kolak: Proces konsolidacije ovisit će o načinu na koji se razvija tržište i kako mi anticipiramo te tržišne promjene i njima prilagođavamo svoju strukturu da bismo spremno dočekali budućnost. Tvrtka mora biti agilna i otporna, kako bi zaposlenicima osigurala kontinuitet u poslovnim procesima, sigurna radna mjesta te što je najvažnije daljnji rast poslovanja na zdravim i solidnim temeljima. Sasvim je jasno da u nekim poslovnim segmentima ne možete isključivo rasti i razvijati se na onim postulatima koje u tom trenutku imate u tvrtki. Tako su nekim poslovnim područjima neka manja poduzeća napravila kvalitetniji i veći iskorak. U tom dijelu sam gotovo siguran kako će i akvizicije postati standardan poslovni model u budućem poslovanju KONČARA. I sve to zasigurno će imati pozitivan utjecaj na cjelokupnu strukturu zaposlenika KONČARA.

Nadzorni odbor KONČARA u rujnu je dao suglasnost na Integralnu strategiju Grupe KONČAR 2020+ i novi Operativni model Koncerna. Koja je to nova dimenzija razvoja KONČARA?

Kolak: Pravodobno prepoznavanje trendova u području koje je blisko povezano s osnovnom djelatnošću Grupe KONČAR, identificiranje vlastitih prednosti i slabosti te jasna vizija budućeg razvoja i ciljeva iziskuju stalnu prilagodbu poslovnih modela. Integralna strategija 2020+ Grupe KONČAR utvrdila je razvojni smjer i strateške ciljeve koji trebaju pridonijeti iskoriščavanju potencijala KONČARA u sljedećem razdoblju. Tako su strategijom utvrđeni temeljni ciljevi, definirani kao *Nova dimenzija razvoja*. Strategija, između ostalog, uključuje novi važan četverogodišnji razvojno-investicijski ciklus, poboljšanje kvalifikacijske strukture i kompetencija zaposlenika integracijom većeg broja novih inženjera u sljedeće četiri godine te daljnje povećanje izvoza i otvaranje novih kapitalnih tržišta. Proširenjem portfelja usluga i nuđenjem cijelovitih rješenja s većom dodanom vrijednošću konsolidirani prihodi do 2024. godine planirani su na razini od četiri milijarde kuna.

Tvrtka mora biti agilna i otporna, kako bi zaposlenicima osigurala kontinuitet u poslovnim procesima, sigurna radna mjesta te što je najvažnije daljnji rast poslovanja na zdravim i solidnim temeljima

Što je s poslovnim područjima? Naime, koliko nam je poznato Strategija je predviđela podjelu po divizijama.

U Strategiji prepoznajemo četiri ključna poslovna područja. Prvo je područje prijenosa i distribucije električne energije, odnosno proizvoda i usluga vezanih uz transformatorske stanice i sve ono što je potrebno da bi se električna energija prenijela od izvora do krajnjeg korisnika. Tu prije svega govorimo o transformatorima, rješenjima malih, srednjih i velikih trafostanicama te visokonaponskim i srednjonaponskim sklopnim postrojenjima. Drugo poslovno područje je proizvodnja električne energije,

gdje smo najviše prisutni u segmentu iskorištavanja hidropotencijala i tu imamo najbolju tržišnu poziciju i sjajne referencije. No snažno se okrećemo i segmentu iskorištavanja potencijala vjetra, sunca i biomase. Treći poslovni segment su tračnička vozila i infrastruktura, a četvrti razvoj digitalnih rješenja u elektroenergetici, koji razvijamo na kompetencijama koje smo stvarali u posljednjih nekoliko godina. Divizije koje spominjete bit će, kao dio sustava upravljanja, zadužene za razvoj i tržišni nastup složenih rješenja iste programske orientacije.

“

Mi smo se u KONČARU opredijelili za *custom-made* rješenja i proizvode, područje u kojem je puno teže ostvariti absolutnu autonomiju proizvodnih procesa kakvu, primjerice, možete ostvariti u visokoserijskoj proizvodnji

Kako ocjenujete napredak digitalizacije poslovnih procesa u našim Društvima?

Kolak: Osnova digitalizacije poslovnih procesa mora biti realna. U digitalizaciji možemo napraviti onoliko velik iskorak koliko je tržišno opravdano. Postoje neke zakonitosti o kojima govoriti ekonomija obujma. Mi smo se u KONČARU opredijelili za *custom-made* rješenja i proizvode, područje u kojem je puno teže ostvariti absolutnu autonomiju proizvodnih procesa kakvu, primjerice, možete ostvariti u visokoserijskoj proizvodnji. To predstavlja određene prepostavke stupnja digitalizacije, odnosno automatizacije naših proizvodnih procesa. Nastavili smo s

procesom modernizacije proizvodnih kapaciteta koji su u nekim segmentima na nezadovoljavajućoj razini. Također, moramo uložiti u digitalizaciju upravljanja proizvodnim procesima i to su stvari koje traže određene prepostavke prije nego što u njih krenete. Između ostalog, odlučili smo se za osnivanje Digital Factory Lab-a, u kojem ćemo razvijati modele automatizacije i digitalizacije proizvodnih procesa i gdje ćemo propitivati i simulirati određena rješenja te ih onda implementirati u proizvodne pogone. Važno je da se taj proces postavi na kvalitetnoj osnovi i da promišljamo o tome na zdrav i objektivan način. Sigurno je da s obzirom na ekonomiju obujma nećemo to raditi do one mjere da naše tvornice postanu tvornice bez ljudi, jer je u proizvodnom segmentu u kojem mi poslujemo to neprihvatljivo. Dakle ideja nije strojevima zamijeniti ljudе, već ubrzati poslovne procese i osigurati uvjete za povećanje proizvodnje.

Kakav je Vaš pogled na trenutačnu kadrovsku strukturu i stanje kompetencija unutar KONČARA?

Kolak: Ono što sa sigurnošću i zadovoljstvom možemo ustvrditi jest da KONČAR u području inženjersko-tehnoloških kompetencija naših zaposlenika te akumuliranog stručnog znanja stoji rame uz rame s jakom inozemnom konkurencijom. To je nesporno vidljivo u končanim proizvodima koje isporučujemo na sva tržišta, jer je riječ o iznimno složenim i tehnološki zahtjevnim proizvodima. Proizvesti vlak, tramvaj, transformator ili izvanserijski generator po posebnoj narudžbi kupca, a da još pri tome budete cjenovno konkurentni, iznimna su postignuća. Tako da bih se usudio reći da je visoka razina rijetkih i posebnih tehnoloških znanja velika vrijednost Grupe KONČAR.

“

Ono što sa sigurnošću i zadovoljstvom možemo ustvrditi jest da KONČAR u području inženjersko-tehnoloških kompetencija naših zaposlenika te akumuliranog stručnog znanja stoji rame uz rame s jakom inozemnom konkurencijom

Više puta ste u medijima isticali ulogu zaposlenika.

Kolak: Naravno. Stalni priljev mlađih inženjera, ulaganje u razvoj i obrazovanje, posebna stručna znanja koja posjeduju te tradicionalno niska razina fluktuacije naša su snaga. U skladu s konsolidacijom poslovanja mijenjaju se i naše potrebe za ljudskim potencijalima, pa neprekidno prilagodavamo strukturu zaposlenih, tražimo nove talente i ulažemo u ljudе. Predviđamo da će u slijedećem razdoblju postojati snažna potreba za inženjerskim kadrom koji u velikoj mjeri nosi poslovanje KONČARA. Na inženjerima elektrotehnike i strojarstva počiva cijelokupni proizvodni assortiman naše Grupe. U tom segmentu trebat ćemo napraviti snažniji iskorak, kako u dijelu prirodne zamjene jednog dijela ljudi koji polako završavaju svoju profesionalnu karijeru, tako i u dijelu planiranog rasta poslovanja u području obnovljivih izvora energije i digitalizacije.

Znači li to da je KONČAR zaštićen ili imun na globalne trendove u području upravljanja ljudskim resursima?

Kolak: Nikako! U potpunosti smo svjesni negativnih trendova na ovom području, koji se očituju globalnim trendom depopulacije u zemljama zapadne Europe, pojavu novih generacija na tržištu radne snage, njihovom smanjenom zanimanju za STEM područjem i pojačanih migracijskih trendova od ulaska Hrvatske u EU. U područje planiranja, privlačenja, razvoja i zadržavanja kvalitetnih kadrova u dogledno vrijeme uložit ćemo znatan napor. Predstoji nam velik posao na razini cijelog Koncerna, od organizacijskih prilagodbi, unapređenja formalnih sustava sistematizacija, načina nagrađivanja, prilagodljivosti standardnih modela zapošljavanja, razvoja kompetencija za zapošljavanje strane radne snage i općenito načina vođenja ljudi.

„U područje planiranja, privlačenja, razvoja i zadržavanja kvalitetnih kadrova u dogledno vrijeme uložit ćemo znatan napor

Što se konkretno radi u tom području?

Kolak: Unatrag nekoliko mjeseci unutar inicijative *Izrada plana razvoja napredne HR funkcije na razini Grupe KONČAR*, napravljene su detaljne analize stanja naših formalnih praksi upravljanja ljudskim resursima, organizacijske kulture, zadovoljstva zaposlenika i njihove percepcije rukovodnih stilova. Prikupljeni podaci su nam iznimno vrijedni i na temelju njih ćemo nastaviti daljnje aktivnosti. Tijekom sljedeće godine pokrećemo aktivnosti na području usklajivanja i koordiniranja HR praksi unutar Koncerna, analizu employer brandinga KONČARA te sustavnu edukaciju iz područja leadershipa i upravljanja ljudima za postojeći menadžment. Kako unapređenje procesa upravljanja ljudskim resursima nije moguće bez odgovarajuće informatičke podrške, u planu je i primjena novog, središnjeg IT HRM (*Human Resources Management*) sustava na razini Koncerna.

Kako će KONČAR odgovoriti na nove izazove u sektoru elektroenergetike u razdoblju pred nama?

Kolak: Na razini industrije određene izazove vidim u dijelu rješavanja zaostataka izazvanih smanjenjem proizvodnih kapaciteta tvornica u nekim zemljama u trenutcima provođenja epidemioloških mjera, što je usporilo isporuku određenih sirovina potrebnih za proizvodnju naših proizvoda. Ipak, svjedoci smo kako elektroenergetika u vrijeme pandemije nije znatnije promijenila svoj investicijski ciklus, pa u tom području očekujem određen rast, što će zasigurno imati pozitivan utjecaj i na poslovanje KONČARA. U Hrvatskoj je investicijski ciklus uskladen sa zelenom tranzicijom, ali tu još ima dosta posla. Razvidno je da današnja elektroenergetska mreža nije doстатna za integraciju svih planiranih OIE-a u budućnosti. Postoji, dakle, velik prostor za investiranje u revitalizaciju, ali i izgradnju novih segmenta elektroenergetske mreže. U godinama koje slijede nema dvojbi da će postpandemijski svijet biti zeleniji te digitalizirani, pa bi KONČAR trebao poduzeti krupne korake i iskoristiti sredstva koja su na ras-

polaganju iz europskih fondova. Pojačana ulaganja u obnovljive izvore energije te modernizaciju elektroenergetske infrastrukture vidimo kao okosnicu daljnog razvoja našeg poslovanja, s obzirom na to da smo se na tom području dokazali i potvrdili kao pouzdan partner i isporučitelj inovativnih rješenja. Voda, sunce, vjetar i elektromobilnost mijenjaju potrebe elektroenergetskog sektora, što stvara velik prostor za tvrtke poput KONČARA.

Što biste željeli istaknuti za kraj ovog zanimljivog razgovora?

Kolak: Iza nas su dvije uistinu nestvarne godine, pandemija, potresi... Prilagođavali smo se i uvodili promjene kako bismo sačuvali kontinuitet poslovanja. Pamtit ćemo ih po neizvjesnosti i strahu, ali i solidarnosti i zajedništvu. Kao Grupa smo raznim potporama pomogli mnogima kojima je to bilo potrebno i ta društvena odgovornost kojom se vodimo u svakodnevnom poslovanju na ponos je svima nama koji predstavljamo KONČAR.

„Pojačana ulaganja u obnovljive izvore energije te modernizaciju elektroenergetske infrastrukture vidimo kao okosnicu daljnog razvoja našeg poslovanja, s obzirom na to da smo se na tom području dokazali i potvrdili kao pouzdan partner i isporučitelj inovativnih rješenja

Vrijeme je došašća te bih iskoristio priliku zaželjeti svim našim zaposlenicima, ali i ostalim čitateljima Končarevca, kao i njihovim obiteljima, sretan i blagoslovjen Božić te zdravu i veselu 2022. godinu! Godina pred nama zasigurno će biti puna izazova i prepreka, ali činit ćemo sve kako bismo osigurali daljnju preobrazbu tvrtke, a zaposlenicima budućnost kakvu zaslužuju.

Nadzorni odbor usvojio plan poslovanja Grupe KONČAR za 2022.

Sjednica Nadzornog odbora KONČAR – Elektroindustrije d.d. održana je 15. prosinca 2021. godine. Na prijedlog Uprave KONČAR – Elektroindustrije Nadzorni odbor usvojio je plan poslovanja KONČAR – Elektroindustrije i konsolidirani plan Grupe za 2022. godinu.

Plan poslovanja 2022. godine temelji se na dobroj ugovorenosti s kojom KONČAR završava poslovnu 2021. godinu. Stanje ugovorenih poslova (*backlog*) na kraju 2021. godine, prema procjenama, iznosiće oko 5 milijardi kuna i bit će znatno veće u odnosu na stanje na početku godine.

Prema očekivanjima Grupa KONČAR poslovnu 2021. godinu trebala bi završiti s povjesno najvećim prihodom od prodaje u iznosu većem od 3,5 milijardi kuna. Planirani iznos prihoda od prodaje proizvoda i usluga za 2022. godinu iznosi 3,78 milijardi kuna. Na izvoznim tržištima planira se daljnji rast te udio izvoza u ukupno planiranim prihodima od prodaje od 60 posto.

Najveći dio prihoda i u 2022. godini planira se ostvariti na zahtjevnom tržištu Europske unije, i to u iznosu od 1,5 milijardi kuna. Na ostalim tržištima planiraju se ostvariti prihodi veći od onih procijenjenih za ostvarenje u 2021. godini. Najveći rast očekuje se u zemljama okruženja i zemljama Azije i Afrike. Planom za 2022. godinu predviđeno je ugovaranje novih poslova u iznosu od 4,4 milijardi kuna. Stanje ugovorenih poslova (*backlog*) na kraju 2022. godine iznosilo bi 5,6 milijardi kuna. Planirani *backlog* dobra je osnova ostvarenja zadanih strateških ciljeva do 2024. godine.

U skladu s usvojenom *Integralnom strategijom Grupe KONČAR 2020+*, u 2022. godini investicije se planiraju u iznosu većem od 200 milijuna kuna. Planirani CAPEX najvećim dijelom odnosi se na ulaganja u postrojenja i opremu, povećanje proizvodnih kapaciteta u više društava Grupe KONČAR, daljnji proces digitalizacije te nastavak razvoja eko-loški prihvatljivih proizvoda. Najveći dio planiranih investicija predviđeno je financirati iz vlastitih izvora sredstava.

Grupa KONČAR je usprkos teškoćama uzrokovanim novim valovima pandemije popraćenim zatvaranjima u nekim zemljama, znatnom povećanju cijena osnovnih sirovina i materijala, poremećajima u dobavnim lancima te problemima u kontejnerskom prijevozu uspjela 2021. godinu završiti s rekordnim rezultatima.

Dobra ugovorenost, osigurana likvidnost i stabilna bilanca omogućuju daljnji rast i razvoj Grupe i u sljedećoj poslovnoj godini. Prioriteti u 2022. ostaju isti – organizacija i nastavak proizvodnje, održavanje ugovorenih rokova isporuka, učinkovito upravljanje troškovima, smanjenje ugljičnog otiska, ali prije svega zaštita zdravlja i sigurnost zaposlenika te poslovnih partnera u uvjetima mogućeg nastavka pandemije i u godini pred nama. *J. Belaćić*

KONČAR na investitorskim konferencijama

Tijekom studenoga i prosinca 2021. održane su dvije investitorske konferencije na kojima su sudjelovali i predstavnici KONČARA.

U organizaciji Raiffeisen Bank International 22. studenoga održana je *online* investitorska konferencija pod nazivom *Virtual SEE Day*, a 1. prosinca Ljubljanska i Zagrebačka burza organizirale su konferenciju pod nazivom *CEE investment opportunities*.

Na obje konferencije više od 55 analitičara i investitora iz Hrvatske, Slovenije, Austrije, Bosne i Hercegovine, Srbije, Estonije, Austrije, Mađarske, Švicarske, Češke, Estonije i SAD-a imalo je priliku susresti se s predstvincima tvrtki uvrštenih na Zagrebačku, Ljubljansku i Makedonsku burzu. Osnovni cilj ovakvih događanja je povezati tvrtke s regionalnim i međunarodnim investitorima te tako ojačati njihovu transparentnost, vidljivost i likvidnost.

KONČAR je predstavio Josip Lasić, član Uprave zadužen za područje finansija. Veliko zanimanje zainteresiranih investitora i analitičara za KONČAR dokazuje činjenica da je u jednom danu održano dvanaest sastanaka na kojima je nakon održanih prezentacija postavljeno niz pitanja vezanih za poslovanje i daljni razvoj KONČARA.

Prezentacija kojom je KONČAR predstavljen obuhvatila je stogodišnju povijest tvrtke, ostvarene rezultate poslovanja za prva tri kvartala 2021. te strategiju i budućnost KONČARA u sljedećim godinama.

Prezentacija je dostupna i na mrežnoj stranici Društva www.koncar.hr/investitori/prezentacije. *J. Belaćić*

Radni kalendar za 2022. godinu

Uprava KONČAR – Elektroindustrije usvojila je radni kalendar za 2022. godinu prema kojem će radnici KONČARA d.d. kolektivni godišnji odmor koristiti od ponedjeljka 25. srpnja, u pravilu u neprekidnom trajanju od najmanje dva tjedna.

Prema radnom kalendaru od ukupnog broja dana trajanja gođišnjeg odmora za 2022. godinu radnicima KONČARA d.d. odbit će se tri radna dana:

- petak, 7. siječnja (četvrtak, 6. siječnja, Sveta tri kralja)
- petak, 17. lipnja (četvrtak, 16. lipnja, Tijelovo)
- ponedjeljak, 31. listopada (utorak, 1. studenoga, Dan svih svetih).

S obzirom na okolnosti uvjetovane pandemijom bolesti COVID-19, a vodeći računa o potrebama posla i organizaciji rada u društvima KONČARA, moguće je da se tijekom 2022. godine utvrdi i drugačiji raspored korištenja godišnjih odmora.

Preporuka Uprave KONČARA je da Društva prema mogućnostima i potrebama postupe na isti način, vodeći računa o nesmetanom odvijanju proizvodnih procesa i poslovnih aktivnosti. *(ma)*

Obrazovanje temelj napretka

Godišnja nagrada „KONČAR“ dodijeljena dr. sc. Mariju Jurkoviću i dr. sc. Jurju Peršiću

Dan Fakulteta elektrotehnike i računarstva (FER) Sveučilišta u Zagrebu svečano je obilježen 26. studenoga 2021. godine.

Proslavu je vodio dekan FER-a prof. dr. sc. Gordan Gledec sa suradnicima, koji se u svom zapaženom govoru osvrnuo, između ostalog, na važnost gospodarstva zasnovanog na inovacijama, poticanje poduzetništva i startupova, obrazovanje budućih stručnjaka, ali i na ulogu FER-a i smjeru razvoja Sveučilišta u ostvarenju bolje budućnosti. „Obrazovanje, a posebice ono cijeloživotno, jedini je način da držimo korak s napretkom. Temelj snage najvećih svjetskih ekonomija leži u visokom tehnološkom sektoru, čiji je napredak nezamisliv bez kvalitetno promišljenog obrazovanja i znanstvenih istraživanja“, poručio je Gledec.

Prigodne riječi uputili su i predsjednik Republike Hrvatske Zoran Milanović, državni tajnik Središnjeg državnog ureda

za razvoj digitalnog društva Bernard Gršić, gradonačelnik Grada Zagreba Tomislav Tomašević te rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Damir Boras.

I ove su godine u prisutnosti brojnih uzvanika, predstavnika znanstvenih i obrazovnih institucija te gospodarstvenika dodijeljena priznanja i nagrade za radove, istraživanja i projekte najuspješnijim studentima i zaposlenicima FER-a.

Posebno mjesto na Danu FER-a imala je i Godišnja nagrada „KONČAR“ koja se već osamnaest godina dodjeljuje za doktorske disertacije s istaknutim znanstvenim dostignućima iz područja tehničkih znanosti s primjenom u industriji. Dobitnicima Nagrade za akademsku godinu 2020./2021. dr. sc. Mariju Jurkoviću za doktorsku disertaciju pod naslovom *Izračun napona kratkoga spoja transformatora primjenom konformnih preslikavanja* te dr. sc. Jurju Peršiću za rad naslova *Ekstrinzično i vremensko umjeravanje*

Doc. dr. sc. Ivan Bahun i dr. sc. Marijo Jurković

heterogenih ekterocepcijskih senzorskih sustava mobilnih robota, uručio je uz čestitke doc. dr. sc. Ivan Bahun, zamjenik predsjednika Uprave KONČARA.

Već niz godina KONČAR – Institut za elektrotehniku novčanom nagradom nagrađuje jednog od dobitnika brončane plakete „Josip Lončar“ za uspješan završetak diplomskog studija. Ove godine dr. sc. Siniša Marijan, predsjednik Uprave Instituta, nagradu je uručio Filipu Katuliću, koji je studij Elektrotehnike i informacijske tehnologije, profila Elektrotehnički sustavi i tehnologija, završio s prosjekom ocjena 4,84.

U ime svih nagrađenih studenata i zaposlenika FER-a Fakultetskom vijeću i tvrtkama zahvalio je prof. dr. sc. Stjepan Bogdan, dobitnik zlatne plakete „Josip Lončar“, najprestižnije fakultetske nagrade. *M. Mladić*

Konferencija The Economist: Svijet u 2022.

Na poslovnom panelu *Transformacija biznisa iz perspektive korisnika* sudjelovao i predsjednik Uprave KONČARA mr. sc. Gordan Kolak

Glavna tema poslovne konferencije koja je u zagrebačkoj Laubi 14. prosinca okupila brojne hrvatske poduzetnike, diplomatske predstavnike te predstavnike Vlade RH i hrvatskih medija, bila je *Transformacija hrvatskog gospodarstva kroz Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021. – 2026.*

Na konferenciji je sudjelovao i predsjednik hrvatske Vlade Andrej Plenković, a posebno je istaknuo kako gospodarstvenici moraju iskoristiti priliku koju im nudi *Nacionalni plan oporavka i otpornosti*.

U sklopu konferencije održani su diplomatski i poslovni paneli: *Međuna-*

rodni ugovori danas i sutra: sigurnost ili mrtvo slovo? te *Transformacija biznisa iz perspektive korisnika*. Govornici su bili veleposlanici Velike Britanije, Francuske, Irske te voditelj predstavništva Europske komisije u Hrvatskoj, dok su na poslovnom panelu sudjelovali Sabina Škrtić iz Enna Grupe, Hrvoje Glavaš iz INE, Adrian Ježina iz Telemacha Hrvatska, Mirna Marović iz Croatian Private Equity and Venture Capital Association te Gordan Kolak iz KONČARA. Tijekom panela Kolak je između ostalog istaknuo: „Važnije je u što ćemo investirati od toga koliko ćemo investirati. U Hrvatskoj je potrebno osigurati dugoročan i stabilan rad tvrtki koje

jačaju zeleni i digitalni segment, u skladu sa smjerom koji su jasno odredile Europa i ostale zemlje svijeta. Prioriteti ulaganja moraju biti oni sektori koji će Hrvatskoj omogućiti što uspješniju zelenu tranziciju te istovremeno ljudima omogućiti stjecanje novog seta kompetencija i sigurna radna mjesta.“

Ugledni The Economist predviđa prestanak pandemije, razvoj svemirskog turizma, reguliranje kriptovaluta i redefiniranje budućnosti rada. Ovo je treće uzastopno hrvatsko izdanje poslovne konferencije, na kojoj je ujedno predstavljen i istoimeni časopis *The Economist: Svijet u 2022.* *V. Kamenić Jagodić*

Potpisnici Memoranduma predsjednik Uprave KONČARA Gordan Kolak i predsjednik Uprave DTEK Renewables Māris Kučinskis

U organizaciji Hrvatske gospodarske komore (HGK) i Privredne komore Ukrajine u Kijevu je 8. prosinca održan Ukrajinsko-hrvatski gospodarski forum.

Dobri bilateralni odnosi dviju zemalja koje, između ostalog, povezuju dugogodišnji napor postizanja mirne reintegracije svojih teritorija, prati i suradnja u gospodarstvu, u kojem je tijekom prošle godine hrvatski izvoz postigao najviši rezultat nakon prošle gospodarske krize, plasmanom roba ukupne vrijednosti veće od 54 milijuna eura.

Prije službenog otvaranja Foruma održani su B2B razgovori na kojima je sudjelovalo 60-ak hrvatskih i više od 150 ukrajinskih tvrtki. Među hrvatskim tvrtkama bio je i KONČAR, koji su u Kijevu predstavljali predsjednik Uprave KONČARA mr. sc. Gordan Kolak i član Uprave KONČAR – Inženjeringu za energetiku i transport mr. sc. Ivan Tomšić. KONČAR je u Ukrajini prisutan više od 20 godina, isporukama mjernih transformatora, metalom oklopljenih sabirница, visokonaponske sklopne i druge opreme. Sudjelovanje na gospodarskom forumu pokazatelj je namjere KONČARA sustavnijem pristupu tom tržištu.

Kolak je u sklopu Foruma s predstvincima ukrajinske tvrtke DTEK RES potpisao Memorandum o suradnji u području razvoja i izgradnje složenih sustava iz područja obnovljivih sustava energije. DTEK je, između ostalog, zainteresiran za izgradnju vjetroelektrana te sunčanih elektrana u Hrvatskoj, snage nekoliko stotina megavata, dok KONČAR planira veći izvoz na ukrajinsko tržište.

Hrvatski gospodarstvenici iznimno su zadovoljni poslovnom klimom koja vlada u Ukrajini te naglašavaju kako su tome znatno pridonijeli dobri politički odnosi Hrvatske i Ukrajine. [V. Kamenič Jagodić](#)

KONČAR na Ukrajinsko-hrvatskom gospodarskom forumu

Potpisan Memorandum o suradnji s ukrajinskim partnerom

Predstavnici austrijske gospodarske delegacije u KONČARU

U sklopu poslovne konferencije *Digitalizacija hrvatskog gospodarstva*, održane 24. i 25. studenoga 2021. u Zagrebu, u organizaciji ADVANTAGE AUSTRIA – Austrijskog ureda za vanjsku trgovinu, Hrvatsku je posjetila austrijska gospodarska delegacija koju su činili stručnjaci, proizvodači tehnologija, predstavnici tvrtki, strukovnih udruženja i relevantnih institucija.

S namjerom povezivanja austrijskih predstavnika s vodećim i tehnološki najnaprednijim hrvatskim tvrtkama, petnaestak članova delegacije na čelu s mag. Sonjom Holocher-Ertl, direktoricom Austrijskog ureda za vanjsku trgovinu, posjetilo je 24. studenoga KONČAR.

Domaćin, član Uprave KONČARA mr. sc. Božidar Poldrušić sa suradnicima, ukratko je predstavio Grupu KONČAR, aktualne i buduće razvojne projekte i planove za ulaganja, osobito na području digitalizacije. S obzirom na prethodne kontakte, poslovni portfelj KONČARA, kao i postojeću suradnju s austrijskim tvrtkama, naglasak razgovora bile su mogućnosti širenja poslovne suradnje na sustavima i rješenjima za proiz-

vodnju energije iz obnovljivih izvora, proizvodima i rješenjima za sigurnost u logistici i transportu, specijalnim ispitivanjima i laboratorijskim uslugama, digitalnim rješenjima za nadzor i upravljanje kritičnom infrastrukturom te primjeni novih materijala i digitalnih tehnologija u proizvodnji.

Susret je bio dobra prilika za razmjenu inicijalnih informacija o obiju strana te ovisno o područjima zanimanja, za nastavak poslovnih razgovora s društвima Grupe KONČAR. [M. Mladić](#)

POVIJESNA GODINA KAO UVERTIRA U BUDUĆE USPJEHE

Održan *online briefing* s predstavnicima medija

S ciljem prigodnog zaključka 2021. godine i nавјеје poslovnih planova, predsjednik Uprave KONČARA mr. sc. Gordan Kolak održao je 17. prosinca putem aplikacije Microsoft Teams *online briefing* za medije na kojem je sudjelovalo 14 predstavnika hrvatskih *mainstream*, poslovnih i IT medija.

Predstavljeni su povijesni poslovni iskoraci koji su slavljenučku godinu poslovanja Grupe KONČAR učinili rekordnom. Uz to, Kolak je u sklopu prezentacije prikazao i planove poslovanja pod novim osvježenim logotipom i sloganom *Inspirirani izazovima*. „Uvijek volim istaknuti kako su ljudi najveća snaga KONČARA. Naše stoljeće poslovanja protkano je radom i predanošću znanstvenika, inženjera, stručnjaka i svih zaposlenika, koji su kroz generacije unapri-

jedili i razvili brend danas prepoznat u cijelom svijetu. U sve pothvate KONČAR ulazi isključivo s vlastitim znanjem i tehnološkim rješenjima iz vlastite proizvodnje”, izjavio je Kolak. Na briefingu su predstavljeni strateški ciljevi, transformacijske poluge, operativni model Koncerna te nova misija i vizija, kao dio *Integralne strategije Grupe KONČAR 2020+*.

S obzirom na postignute uspjehe i rekordne prihode od prodaje, u sljedeću godinu ulazimo puni optimizma te se veselimo novim projektima i investicijama, za koje su planirana sredstva u vrijednosti većoj od 200 milijuna kuna. Ipak, posebno se veselimo što kraj ove povijesne godine obilježavamo na najljepši mogući način – pomaganjem onih koji su u najvećoj potrebi, točnije donacijom za nacionalnu kampanju *Sve budućnosti trebaju mogućnosti* Ureda UNICEF-a u Hrvatskoj. [V. Kamenić Jagodić](#)

VELEPOSLANIK NORVEŠKE U KONČARU

Mogućnosti proširenja i jačanja suradnje s norveškim gospodarstvom

Veleposlanik Kraljevine Norveške u Hrvatskoj Nj. Eksc. Haakon Blankenborg, posjetio je 6. prosinca 2021. godine KONČAR – Elektroindustriju.

Pri prvom susretu s predsjednikom Uprave KONČARA mr. sc. Gordanom Kolakom i članom Uprave KONČAR – Inženjerima za energetiku i transport mr. sc. Ivanom Tomšićem, veleposlanik Blankenborg upoznat je s proizvodnim programom i djelatnostima KONČARA te referencijama ostvarenim proteklih godina u Hrvatskoj i svijetu, s posebnim naglaskom na dosadašnje poslovne uspjehe na tržištu Norveške. Naime, tržište je to na kojem je KONČAR tradicionalno prisutan u elektroenergetskim projektima izvozom transformatora, generatora i motora.

Tijekom razgovora norveški veleposlanik posebno zanimanje iskazao je za daljne mogućnosti proširenja i jačanja poslovne suradnje KONČARA s norveškim gospodarstvom. [M. Mladić](#)

Haakon Blankenborg i Gordan Kolak

O novom vizualnom identitetu KONČARA, kreiranju i upravljanju brendom te mnogim drugim zanimljivostima za Končarevac piše redoviti profesor odnosa s javnošću na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu i partner u Millenium promociji

Osuvremenjivanje brenada KONČAR

Božo Skoko

KONČAR započinje novu godinu s novim vizualnim identitetom, zapravo svojevrsnim osvježenjem ili osuvremenjivanjem prepoznatljivog plavog logotipa. Time je ova korporacija pokazala sposobnost prilagodbe novim vremenima, koja obilježavaju sveopća globalizacija i digitalizacija, rast konkurenčnosti i inflacija informacija, ali je istodobno ostala vjerna bogatom nasljeđu. Novi vizualni identitet svjedoči o kontinuitetu i čuvanju onoga što je dobro, ali istodobno pokazuje da živimo u novima vremenima, u kojima KONČAR itekako ima što ponuditi sve zahtjevnijem domaćem, ali i međunarodnom tržištu.

Logotip je simbol vizualnog identiteta organizacije. On simbolizira srž djelovanja organizacije, a uz to mora biti privlačan i zanimljiv – kaže teorija. Kroz njegovu umjetničku i grafičku dimenziju treba se naslućivati djelatnost organizacije. Pritom, stručnjaci kažu, ne smije se kombinirati previše detalja, jer se uвijek treba voditi time – hoće li logotip ostati prepozнатljiv ako ga umanjimo ili kopiramo. Dobar logotip, a ovaj KONČAROV to jest, dizajniran je tako da se usiječe u pamćenje. Ponavljanjem logotipa u pozitivnom kontekstu izgrađuje se njegov imidž, a potom i ugled. Stoga treba voditi računa o njegovu smislenom korištenju.

Često se na tržištu tvrtke susreću s idejom promjene svoga vizualnog identiteta pa i imena. Nekada su na to primorane, a nekada to čine po vlastitom osjećaju kao što čini KONČAR. Naime, nerijetko se događa da zamišljeni brand javnost ne doživljava onako kako su njegovi kreatori zamislili u početku. S druge strane tvrtke ponekad mijenjaju svoju djelatnost ili je njihov vizualni identitet jednostavno zastario.

Promjena imena i(l) vizualnog identiteta uвijek je učinkovitija ako zajedno s njome mijenjamo i stil poslovanja, odnosno ponašanje zaposlenika te uredemo i neku novu ponudu u svoje poslovanje. U većini slučajeva poželjno je zadržati neku karakteristiku prethodnog vizualnog identiteta kao poveznicu s tradicijom.

Logotip je simbol vizualnog identiteta organizacije. On simbolizira srž djelovanja organizacije, a uz to mora biti privlačan i zanimljiv – kaže teorija. Kroz njegovu umjetničku i grafičku dimenziju treba se naslućivati djelatnost organizacije

Ako tvrtka uspije stvoriti kvalitetan identitet te ga potom dobro predstavi javnosti, koja temeljem toga stekne dobar dojam o njoj, njezin imidž će uvelike povećati cijenu njezinih proizvoda i usluga. No, da bi to bilo moguće treba imati u vidu kako su njezini proizvodi i usluge ipak polazište svega. Prema tome loš proizvod ili uslugu ne može neutralizirati dobar imidž tvrtke, a ni tvrtka ne može steći dobar imidž ako joj je ponuda loša. Dakle, sve je ipak u sinergiji kvalitete i komunikacije. A to KONČAR ima!

KONČAR je prepoznatljiv brand i simbol kvalitete, ne samo na domaćem već i međunarodnom tržištu. No, upravljanje brendom je trajni proces. Kad neki proizvod ili korporacija u percepciji tržišta i

javnosti zadobiju status brenada, taj status nije trajan. On se može urušiti, ne samo zbog eventualnog pada kvalitete ili pogreške u poslovanju i komuniciranju, već i zbog inovativnije, kreativnije i kvalitetnije konkurencije ili nedovoljne brige o svojim korisnicima, odnosno potrošačima. Zato treba stalno skrbiti o brenu i ozbiljno u njega ulagati.

Kreiranje brenada i upravljanje brenom podrazumijevaju izgradnju i održavanje povjerenja, odnosno ispunjavanje obećanja. Najbolji i najuspješniji brenovi su skladni. Gdje god dodete u dodir sa skladnim brenom, bilo kao potrošač, dobavljač, dioničar ili zaposlenik, osjećaj je uвijek isti. Najbolji brenovi imaju dosljednost koju grade i održavaju ljudi u organizaciji, koji su udubljeni u ono što bren predstavlja. Dakle, želimo li neki proizvod učiniti brenom moramo kreirati i istaknuti njegovu jedinstvenost kroz razlikovanje od konkurenčije, stvoriti jedinstvene emocionalne asocijacije i zadatabiti relevantnost u svijesti potrošača, a to će pak potaknuti potražnju, dugovječnost brenada i osigurati višu financijsku vrijednost.

Brenovi nam služe poput svjetionika u moru ponude. Užurbani kupac ima sve manje vremena za detaljne analize onoga što kupuje, a ponuda ispred njega svakodnevno se povećava. Zato pribjegava provjerom ili preporučenom iskustvu, odnosno onome što mu ulijeva povjerenje i sigurnost, što mu se čini poznatim, tako štedeći vrijeme i smanjujući rizik od razočaranja. Na koncu, postati bren san je svakog subjekta na tržištu, ali i pojedinca iz svijeta show businessa ili politike. Međutim, put do brenada, a potom i superbrena prilično je mukotrpan i dug.

Na prilično zasićenom i konkurentnom tržištu teško je danas biti drugačiji, kontinuirano isporučivati, ne samo kvalitetu već nuditi i dodatnu vrijednost te oduševljavati svoje klijente i kupce. To uspijeva samo onima koji su najbolji u svome poslu, koji redovito osluškuju bilo javnosti i tržišta te im se prilagođavaju, koji u svome radu primjenjuju najnaprednije marketinške i komunikacijske strategije i alate te pored svega toga uspiju sačuvati dušu i pobuditi emocije. Dobar brend uvijek nalazi način kako se kvalitetom i nastupom na tržištu stalno isticati od konkurenциje te poput svjetionika u uzburkanom moru ponude pružati svojim poklonicima sigurnost i jedinstveno iskustvo.

Nedavno sam sa studentima koji slušaju kolegij *Upravljanje brendovima* raspravljaо o imenima hrvatskih tvrtki, pa smo tako došli i na temu KONČARA. Samo su rijetki znali po kome ova uspješna korporacija nosi ime. Drugi su odmah pitali kako to da KONČAR početkom devedesetih nije promjenio ime. Naime,

Dakovića. Mislim da su dva razloga. Prvi je snažna ukorijenjenost tih imena u našoj svakodnevici, gospodarstvu i marketingu, odnosno postali su neraskidivi dio naših života. A drugi je njihovo svojevrsno rebrendiranje kroz protekla desetljeća od narodnih heroja do sinonima za vrhunske proizvode. Dakle, bez obzira na imena svi ti sustavi nikada nisu bili pretjerano „obojani“ ideologijama, kultovima ličnosti i sl. već su se ponašali tržišno i bili uspješ-

”

Dobar brend uvijek nalazi način kako se kvalitetom i nastupom na tržištu stalno isticati od konkurenциje te poput svjetionika u uzburkanom moru ponude pružati svojim poklonicima sigurnost i jedinstveno iskustvo

postali stupovi hrvatskog gospodarstva, ali i popularne kulture, načina života...

Postale su naše povjesno nasljeđe. Korporacije iz Hrvatske u vrijeme bivše Jugoslavije bile su „obojene“ socijalizmom, ali su imale dovoljno slobode, za razliku od korporacija u istočnim zemljama, da unesu i duh Zapada, da kopiraju zapadne trendove. Zbog toga su bile popularne na istočnim tržištima, ali i diljem Azije i Afrike. Generacije su odrasle uz njihove proizvode i postale su sastavni dio njihovih života. Zahvaljujući kvaliteti i dobrom pozicioniranju stvorile su jako uporište koje nije uspjela narušiti ni globalizacija. Problem je donekle bio u probijanju na zapadna tržišta jer je тамо konkurenčija veća, a i zapadni potrošači godinama su bili skeptični prema proizvodima koji dolaze iz socijalističkih zemalja, zbog čega su se naši izvoznici morali dvostruko više dokazivati. No globalizacija je pomogla da više nije važno odakle dolaziš ako imaš što inovativno i kvalitetno ponudit. A KONČAR to

KONČAR

Inspirirani izazovima

Novi logotip
i slogan

prije tri desetljeća čak je bila sklonost u prilagođavanju imena zapadnim trendovima i izgovoru, odnosno korporacije su se trudile zvučati zapadnjački. Objasnio sam im kako je ova tvornica bila važan dio hrvatskog gospodarstva proteklih desetljeća, kako je uspjela proći uspješnu tranziciju iz socijalističkog sustava u kapitalizam i pritom je sačuvala inovativnost, kreativnost, izvrsnost u proizvodnji, kao i učinkovit nastup na tržištu. Uistinu je zanimljivo kako tijekom urušavanja komunističkog poretka, kad su se mnoge stvari (čak i pretjerano) dovodile u pitanje, mijenjala imena, rušili spomenici i prekidale veze s totalitarnom prošlošću, nitko nije dovodio u pitanje imena velikih sustava poput KONČARA, Kraša i Đure

ni. Tako su proslavili imena, napravivši odmak od njihova pravog identiteta. I tu je tajna uspjeha. Kao što je napisao veliki Umberto Eco, parafrazirajući stih iz Romea i Julije – „Ono što zovemo ružom slatko bi mirisalo i s drugim imenom!“. U vrijeme njihova osnivanja ili preimenovanja teško je govoriti o strategijama, posebno strategijama brendiranja. Ali je činjenica da su te sustave vodili stručnjaci, dobri poznavatelji tržišta, pa čak i marketinga. Oni su gradili uspješne korporacije i stvarali dobre proizvode. Tako su svjesno ili nesvjesno napravili percepcionalni odmak od tvornica posvećenih narodnim herojima u uspješne socijalističke proizvođače, koje se poštovalo i na Istoku, i na Zapadu. S vremenom su

uspješno koristili osvajajući nova tržišta i šireći priču o hrvatskoj inovativnosti, poslovnosti i upornosti.

Na kraju se nameće pitanje – može li KONČAR biti uspješan globalni brend s kvačicom u imenu, koju mnogi u svijetu ne razumiju, a još manje mogu izgovoriti? Naravno da može. Dapače, to može biti i svojevrsna prednost. Ljudi se, s vremenom, naviknu na određena imena, makar ih teško bilo izgovoriti, ako postanu sinonim za kvalitetu i dobre proizvode. U vremenu globalizacije, kad imamo priliku upoznati proizvođače iz cijelog svijeta i kad je interkulturna inteligencija učinila svoje, to više nije nužno. Ako ste stvarno dobri, vašim kupcima neće smetati ni vaše teško izgovorljivo ime.

EUROPSKI PROJEKT NAPREDNIH MREŽA U HRVATSKOJ I SLOVENIJI

Puštanjem u rad SVC postrojenja u TS Konjsko završen hrvatski dio Sincro.Grid projekta

Josip Franić

Društvo KONČAR – Inženjering za energetiku i transport (KET) u studenome 2021. godine pozitivnom ocjenom tehničkog pregleda građevine uspješno je izvršilo ugovorne obveze u sklopu izgradnje SVC postrojenja u transformatorskoj stanici (TS) 400/220/110/10 kV Konjsko za Hrvatskog operatora prijenosnog sustava (HOPS).

Ugovorom je bila obuhvaćena ispruka dijela opreme za 220 kV postrojenje, kompletan elektrotehnički radovi, montažni radovi u 220 kV i 25,5 kV postrojenju, proizvodnja dijela metalnih konstrukcija SVC postrojenja i ispitivanja do punе funkcionalnosti postrojenja.

SVC postrojenje (*Static VAR Compensator*, statički kompenzator jalove snage) skup je uređaja koji reguliraju jalovu snagu unutar elektroenergetskog sustava tako da proizvode ili troše jalovu snagu, ovisno o stanju u visokonaponskoj mreži. Prikљučivanjem SVC postrojenja napon elektroenergetskog sustava se održava unutar željenih granica, bez obzira na pogonska stanja.

Postrojenje se sastoji od niza tiristorsko upravljenih uređaja, od kojih su najvažnije tiristorski upravljive prigušnice (*Thyristor Controlled Reactor – TCR*) i tiristorski uklopivi kondenzatori (*Thyristor Switched Capacitor – TSC*), pomoću kojih se postiže brza i kontinuirana regulacija.

U TS Konjsko izgrađeno je SVC postrojenje nazivne snage 250 MVar induktivno, odnosno 70 MVar kapacitivno. Najsloženiji dio SVC postrojenja su upravljive tiristor-ske sklopke, pomoću kojih se upravlja s tiristorski upravljivim prigušnicama (TCR). Zbog velikih struja unutar 25,5 kV postrojenja dolazi do velikih termičkih opterećenja pa je za rad tiristorskih sklopki potreban zaseban sustav hlađenja, koji koristi mješavinu glikola i demineralizirane vode, u omjeru 35 : 65 posto.

Posebna zanimljivost ovoga postrojenja je konstrukcija tzv. magnetnog zaslona, visoka 6,8 metara, ukopana 1,5 metara ispod razine tla, u dužini od 38,5 metara. Sastoje se od čeličnih postolja koja nose magnetske limove posložene u dva panela, debeline 15 i 10 milimetara, između kojih je zračni raspored od 10 milimetara. Ova konstrukcija služi za sprječavanje širenja elektromagnetnog polja koje pri svom radu proizvode tiristorski upravljane prigušnice (TCR). Kompletna konstrukcija zahtijevala je niz originalnih tehničkih rješenja i u potpunosti je izrađena u radionici metalnih konstrukcija KET-a.

SVC Konjsko trenutačno je najsnažnije i najsuvremenije postrojenje ovakvog tipa u ovom dijelu Europe. Ovim postrojenjem omogućava se aktivno upravljanje tokovima jalove snage i regulacija napona (snižavanje previsokih iznosa napona) u elektroenergetskom sustavu, povećanje sigurnosti opskrbe električnom energijom te prihvata novih obnovljivih izvora energije u elektroenergetski sustav.

Izgradnjom SVC postrojenja u TS Konjsko, gotov je i treći, ujedno završni dio hrvatskih obveza u europskom projektu naprednih mreža Sincro.Grid. Projekt je ugovoren između investitora HOPS-a te glavnog izvođača Siemens Energy, s kojim

je KET podugovorio na početku teksta navedenu opremu i radove.

Uz KET, u realizaciji ovog projekta sudjelovala su društva KONČAR – Energetski transformatori, KONČAR – Mjerni transformatori, KONČAR – Aparati i postrojenja te KONČAR – Elektronika i informatika.

Inače, KONČAR je, osim u izgradnji SVC postrojenja u TS Konjsko, sudjelovalo i u TS 400/220/110 kV Melina gdje je 2020. godine ugrađena 220 kV regulacijska prigušnica nazivne snage 200 MVar i opremljeno postojeće 220 kV polje te u TS 400/220/110 kV Mraclin gdje je 2019. godine ugrađena regulacijska prigušnica 100 MVar, tada prva proizvedena u KONČAR – Energetskim transformatorima, zajedničkom društvu Siemens Energy i KONČARA. Završetkom ovih triju projekata, dugoročno se rješava problem previsokih iznosa napona i regulacije tokova jalovih snaga u prijenosnoj mreži, a u hrvatski elektroenergetski sustav ugrađena su najsuvremenija tehnološka rješenja.

Projekt Sincro.Grid sufinancira Europska komisija, a dugoročno bi trebao riješiti problem nedostatka fleksibilnih resursa i zagrušenja u mreži te osigurati preduvjette za prihvata novih obnovljivih izvora energije.

ENERGETSKI TRANSFORMATORI

Specijalni transformator za ispitivanje prigušnica

KONČAR – Energetski transformatori (KPT), zajedničko društvo Siemens Energy i KONČARA, u cilju proširenja proizvodnog programa varijabilnim i fiksnim prigušnicama (*shunt reactors*), dizajniralo je, proizvelo i uspješno ispitalo specijalni ispitni transformator. Riječ je o najvećoj internoj investiciji KPT-a posljednjih desetak godina i ključnim poslovnim iskorakom kao odgovorom na rastuće zahtjeve tržišta za prigušnicama.

Ispitni transformator snage je 360 MVA, na niskonaponskoj strani je prespojiv 50 kV / 100 kV, dok je na visokonaponskoj strani moguće birati ispitni napon u rasponu od 137,5 kV do 657,5 kV, odnosno ukupno 116 različitih prijenosnih omjera. Za navedeni opseg regulacije koriste se ukupno četiri premještača (*off circuit tap changers*). Definiranje ispitnog transformatora u skladu sa zahtjevima međunarodnih standarda, kao i njegovo projektiranje s nestandardnim vrijednostima naponskih nivoa, zajednički je uspjeh odjela Tehnike i Ispitne stanice KPT-a.

Ukupne mase od 420 tona te impresivne dimenzije, čak 15 metra duljine, 6,5 metara širine i 13 metara visine, čine ga jednim od najvećih transformatora ikad proizvedenih u KPT-u te najvećim transformatorom kojim će se manipulirati unutar Društva. Dimenzioniran je na rubu sadašnjih tehnoloških ograničenja KPT-a. Specifičnost je i hlađenje transformatora izvedeno vodenim hladilima koje će biti ostvareno u zatvorenom sustavu hlađenja, a sve s ciljem zauzimanja što manjeg prostora u samoj ispitnoj stanici, kao i smanjenja potrošnje rashladne vode.

Ispitni transformator bit će smješten u ispitnoj stanici, a za

njegovo pomicanje koristit će se tri postolja sa zračnim jastucima. Istovremeno s radovima na transformatoru, u tijeku je i nabava specijalne ispitne opreme neophodne za ispitivanje prigušnica.

KPT je dosad proizveo dvije prigušnice, za TS Mraclin 2019. godine (100 MVar, 242 kV) te za TS Melina 2020. godine (200 MVar, 242 kV), obje za kupca HOPS te proizvedene i ispitane u suradnji s tvornicom Siemens Energy iz Weiza u Austriji.

Uspješnom realizacijom ovog projekta KPT sad u svojoj ispitnoj stanicu može ispitivati prigušnice snage do 250 MVar i napona do 550 kV, čime zaokružuje cijelokupni proizvodni proces te postaje jedna od vodećih Siemens Energy tvornica za prigušnice, tržištu od kojeg se očekuje nastavak brzog rasta u budućnosti.

U 2021. godini KPT je već potpisao dva velika i važna ugovora za isporuku prigušnica – za projekt Vartan u Švedskoj isporuku prigušnice snage 150 MVar i napona 245 kV te na američkom tržištu za kupca Dominion, u sklopu projekta CVOW, uz devet transformatora isporuku i devet prigušnica snage 85 MVar i napona 245 kV. *F. Fajfer i B. Jaković*

GENERATORI I MOTORI

Uspješna realizacija ugovora za hrvatsko i gruzijsko tržište

Društvo KONČAR – Generatori i motori (GIM) tijekom studenoga 2021. uspješno je završilo realizaciju ugovora za cementnu industriju.

Najvećem proizvođaču cementa u regiji, dijelu grupe koja je jedna od najvećih proizvođača cementa i dobavljač građevinskih materijala u svijetu, isporučena su dva motora, jedan visokonaponski asinkroni kavezni motor tipa 9AZJ 408-04, 560 kW / 6000 V / 1492 o/min za pogon mlinu ugljena te jedan niskonaponski asinkroni kavezni motor tipa 8AVJ 456-06 650 kW / 690 V

/1499 o/min za glavni pogon peći u sušari. Kvaliteta i podrška koje Društvo nudi kupcu od ugovaranja do realizacije, kao i tijekom garantnog razdoblja, prepoznao je kupac kao važnu konkurentsku prednost pred ostalim dobavljačima.

Ovom isporukom GIM je otvorio vrata buduće suradnje s globalnom tvrtkom koja svoje proizvodne pogone ima u više od 50 zemalja svijeta.

U studenome je u suradnji sa austrijskim partnerom uspješno završena i isporuka elektromehaničke opreme za Gruziju u sklopu koje je GIM isporučio tri

sinkroni generatora tipa 6SBO6 710M2-10 3000 kVA / 6300 V, 600 o/min za Malu hidroelektranu (MHE) Akhalkalaki 1 i jedan sinkroni generator tipa 6SBO6 630M1-8, 2000 kVA / 6300 V / 750 o/min za MHE Akhalkalaki 2.

Projekt MHE Akhalkalaki obuhvaća dvije elektrane, od kojih se jedna nalazi na rijeci Paravani, a druga na pritoci Korkhistskali. Projekt je američko-islamsko-gruzijsko ulaganje u hidroenergetski sektor s ciljem transformacije Gruzije u središte čiste energije u regiji Kavkaza. *B. Dolenec*

INSTITUT ZA ELEKTROTEHNIKU

Izgradnja novog laboratorija

Sljedeće godine Laboratorijski centar (LC) KONČAR – Instituta za elektrotehniku (Institut) proširiti će se novim višenamjenskim laboratorijem LAVESP (Laboratoriј za velike električne strojeve i pogone).

Središnji dio objekta bit će visokonaponski laboratoriј, u potpunosti zatvoren Faradayevim kavezom, dimenzija 30×35 metara u tlocrtu i 28 metara visine. U navedeni prostor smještiti će se tri glavna novonabavljeni ispitna sustava – 1200 kV AC izvor, 1200 kV DC izvor i udarni generator 3,8 MV. Ispitni transformator 1200 kV, 960 kVA konstruiran u jednom stupnju, umjesto uobičajene kaskadne izvedbe, razvit će i isporučiti KONČAR – Mjerni transformatori, što je samo jedna od mnogih posebnosti novog laboratoriјa.

Ugrađeni ispitni sustavi omogućit će visokonaponskom dijelu laboratoriјa dielektrička ispitivanja elektroenergetske opreme do naponske razine $U_m = 800$ kV, čime se LAVESP svrstava u uzak krug europskih laboratoriјa sličnih mogućnosti.

S obzirom na tržišne trendove, važno je istaknuti i prilagođenost infrastrukture ispitivanjima HVDC kabela do razine $U_0 = 525$ kV, ali i visećih objekata velikih dimenzija, kao što su lopatice vjetroagregata, zahvaljujući dimenzijama otvorenog prostora i kapacitetima ugrađenih mosnih kranova. Pored visokonaponskih u LAVESP-u će se provoditi i druga električna, mehanička i klimatska ispitivanja.

Izgradnja objekta, smještenog unutar lokacije KONČARA na Fallerovom šetalištu, započela je u kolovozu 2021. godine, a trenutačno je u tijeku montaža predgotovljenih armiranobetonских elemenata za manju od dviju ispitnih hala. Početak montaže čelične konstrukcije veće hale očekuje se uskoro.

Isporuka i puštanje u pogon ispitne opreme planirani su za treće, a službeni početak rada LAVESP-a za četvrtu tromjesečje 2022. godine. [S. Jančin](#)

MJERNI TRANSFORMATORI

Španjolska – novo tržište KONČAREVIH mjernih transformatora

Društvo KONČAR – Mjerni transformatori (KMT) otvorilo je vrata još jednog velikog tržišta, Španjolske.

Aktivnosti su započele potkraj 2020. godine upitom španjolske tvrtke za predstavljanje programa na tom tržištu i pozitivnog odgovora KMT-a. Uz pokretanje postupka homologacije (odobrenja) transformatora, počela je i pretkvalifikacija KMT-a za odobrenog dobavljača kod različitih španjolskih tvrtki za prijenos i distribuciju električne energije, kao što su RED Electrica, Iberdrola, EDP EDPR... Isti postupak proveden je i kod inženjeringu tvrtki Elecnor, Cobra..., koje osim na španjolskom tržištu, elektroenergetsku opremu nude i na drugim, stranim tržištima gdje imaju projekte ili predstavnštva.

Završetkom postupka pretkvalifikacije KMT je, kao odobreni dobavljač strujnih i naponskih mjernih transformatora, u rujnu 2021. godine sudjelovao na svom prvom

tenderu za višegodišnju isporuku mjernih transformatora kod operatora prijenosnog sustava Red Eléctrica de España (REE) i to uspješno.

Naime, u studenome REE je KMT-u dodijelio posao potpisivanjem dvogodišnjeg okvirnog ugovora za isporuku od oko 300 strujnih i induktivnih naponskih transformatora naponskog nivoa od 72,5 do 420 kV.

REE raspolaže s prijenosnom visokonaponskom mrežom od 44.000 km, a osnovan je 1985. godine kao prva tvrtka u svijetu isključivo za operativni prijenos električne energije (TSO). Red Eléctrica Group ustrojila se kao globalni operator bitne infrastrukture, upravljajući mrežama za prijenos električne energije u Španjolskoj, Peruu, Čileu i Brazilu, telekomunikacijskim mrežama (optička vlakna i sateliti) te pružanjem usluga inovacija i tehnološkog razvoja trećima.

Tijekom potpisivanja ugovora kolege iz REE-a posebno su istaknuli zadovoljstvo izvrsnom suradnjom sa zaposlenicima KMT-a u postupku pretkvalifikacije.

„Trenutačno završavamo i pretkvalifikaciju za odobrenog dobavljača naših naponskih transformatora velikih snaga kod istog kupca“, navodi Zlatko Nenadić, direktor Prodaje i marketinga KMT-a, te dodaje kako s nestrpljenjem iščekuju prvi natječaj za tu vrstu opreme. [M. Mladić](#)

ELEKTRIČNA VOZILA

Deseti tramvaj isporučen za Latviju

Poizvodnja društva KONČAR – Električna vozila (KEV) trenutačno je ispunjena dijelovima, segmentima i dovršenim kompozicijama niskopodnih električnih vlakova za HŽ Putnički prijevoz, ali i lokomotivama i tramvajima.

Upravo je ovih dana, točnije 13. prosinca 2021. iz tvornice prema kupcu krenuo deseti od četrnaest ugovorenih niskopodnih električnih tramvaja namijenjenih javnom prijevozu grada Liepāje u Latviji, gdje bi trebao stići 20. prosinca.

Podsjetimo, KEV i tvrtka Liepājas tramvajs u studenome 2018. godine sklopili su ugovor za isporuku šest niskopodnih tramvaja, uz mogućnost isporuke dodatnih vozila. Slijedom toga krajem kolovoza 2020. godine tvrtka je osigurala sredstva za još šest tramvaja te početkom rujna 2021. za dodatna dva, a posao proizvodnje i isporuke ponovno je povjerila KONČARU.

Nabava vozila sufinancirana je iz fondova EU-a, u sklopu programa *Comprehensive Reconstruction of Tram Route and Adjacent Territory* (Sveobuhvatna obnova tramvajske linije i okolnog područja), a vrijednost ovog posla iznosi gotovo 21 milijun eura.

Tramvaji su zasnovani na suvremenom tehničkom rješenju i dizajnu, razvijeni su i proizvedeni u Grupi KONČAR, klimatizirani, opremljeni video nadzorom i sustavom informiranja putnika. Opremljeni su i upravlјivim hidro-pneumatskim sustavom ogibljenja, što omogućuje i podešavanje visine poda ovisno o stanju na pruzi te prilagođena osobama s poteškoćama u kretanju.

Treba naglasiti da se tramvaji isporučuju u roku – unatoč složenim epidemiološkim uvjetima, problemima s dobavljačima izvan Hrvatske i drugim izazovima. Za to su posebno zasluzni zaposlenici i partneri koji svojim trudom i radom, u nekad nemogućim uvjetima, omogućuju da svaki tramvaj stigne na vrijeme u Liepāju. *M. Mladić*

DISTRIBUTIVNI I SPECIJALNI TRANSFORMATORI

Prvi višegodišnji ugovor za isporuku distributivnih transformatora u Litvu

Na tržištu Litve, najvećoj baltičkoj državi, društvo KONČAR – Distributivni i specijalni transformatori (D&ST) ima kontinuiranu suradnju s kupcima kojima već više od petnaestak godina isporučuje energetske transformatore, a posljednjih desetak godina i određene količine distributivnih transformatora.

Upravo su višegodišnji napor usmjereni na povećanje plasmana distributivnih transformatora te povezivanje s lokalnim partnerom u nastupu doveli do vrijednog ugovora. Naime, litavska distribucija objavila je potkraj 2020. godine tender za distributivne transformatore, na koji se odazvao i D&ST s partnerom,

predajom ponude koja je odabrana kao najbolja.

Spomenimo da je odabiru prethodio uspješan postupak pretkvalifikacije kojim je D&ST postao jedan od malobrojnih odobrenih dobavljača distributivnih transformatora litavske distribucije, koji zadovoljava zahtjevnu tehničku specifikaciju u skladu s EU Regulativom o Ecodesignu na snazi od 1. srpnja 2021. godine.

Prvi trogodišnji okvirni ugovor potpisani je u veljači 2021. godine i obuhvaća proizvodnju distributivnih transformatora snaga od 800, 1000, 1250 i 1600 kVA.

Isporuke po ugovoru započele su tijekom ljeta, a posljednja za ovu godinu

realizirana je sredinom prosinca.

Iznimno zadovoljan kvalitetom transformatora kupac je već nudio i nastavak uspješne suradnje. *M. Mladić*

METALNE KONSTRUKCIJE

Nastavak suradnje s austrijskim partnerom

Društvo KONČAR – Metalne konstrukcije nastavlja uspješnu suradnju s austrijskim proizvođačem energetskih transformatora Siemens Energy Austria, isporukom zahtjevnog transformatorskog kotla ukupne mase 33 tone, u sklopu projekta za kanadsku elektroprivredu Hydro One.

Specifičnost transformatorskog kotla je eksploatacija u ekstremnim uvjetima na samom sjeveru Kanade, u kojima temperatura seže i do -25°C. Takvi uvjeti iziskuju dobru pripremu i kontrolu svake faze proizvodnog procesa, od tehničke dokumentacije, plana ispitivanja, knjige zavarivanja, NDT ispitivanja, do ispitivanja antikorozivne zaštite. Svaki Hydro One projekt ima stroge zahtjeve u kojem svi korišteni materijali moraju imati minimalnu radnju udarnog loma od 80 J verificiranu 3.1 certifikatom.

Proces izrade transformatorskog kotla i opreme u potpunosti prati i nadzire kupac (NDT ispitivanje svakog zavara, stroga kontrola P3 pripreme površine te ispitivanje debljine svakog sloja antikorozivne zaštite). Dodatna složenost ovog projekta razvidna je i kroz četiri probne montaže koje zahtjevaju iznimno planiranje vremenskih i prostornih kapaciteta te dobru suradnju svih odjela KMK-a.

Inače, osim što je ovo treći Hydro One projekt koji je KMK uspješno i na vrijeme isporučio, ugovorio je i nova tri projekta za 2022. godinu, čime nastavlja kvalitetnu suradnju s austrijskim partnerom. *R. Dubravac*

MALI ELEKTRIČNI STROJEVI

Novi kupac ventilatora na tržištu Italije

Hrvatsko gospodarstvo znatno je određeno kretanjem izvoza roba i usluga, koje je, uz ostale važne čimbenike, određeno i kretanjem potražnje na pojedinih inozemnim tržištima. Jedno od takvih tržišta je i Italija, zemlja prema kojoj Hrvatska ostvaruje najveću vrijednost robnog izvoza.

Nakon uspješnih pregovora društvo KONČAR – Mali električni strojevi (MES) ostvarilo je suradnju s talijanskom tvrtkom Trafo Elettro za isporuku ventilatora za hlađenje transformatora dijama 1,5 m VAAZ 800.

Tvrtka Trafo Elettro proizvodi transformatore do maksimalne snage 50 MVA u dva proizvodna pogona u Italiji, a s 30.000 jedinica koje su u pogonu u više od 90 zemalja čine ju etabliranim i priznatim brendom u cijelom svijetu.

Inicijalni projekt napravljen je prema specijalnim tehničkim zahtjevima kupca, a nakon što ventilatori budu ispitani i primjenjeni u pogonu očekuje se proširenje suradnje na novim projektima. *L. Belanić Kušić*

APARATI I POSTROJENJA

Kvaliteta kao znak prepoznatljivosti

Društvo KONČAR – Aparati i postrojenja (KAP) uspješno je početkom prosinca 2021. godine isporučilo za potrebe Stredoslovenská distribučná (Srednjoslovačke distribucije) otpornike za uzemljenje zvjezdista transformatora, čime nastavlja dugogodišnju suradnju na obostrano zadovoljstvo.

Posebnost ovog projekta u temeljito je pripremi i implementaciji elemenata *customer intimacy* strategije. Primijenjen je *bottom-up* pristup gdje su informacije i podaci odjela prodaje i agenta postavili zdrave temelje za daljnji rad.

Sa zadovoljstvom u KAP-u ističu kako se KONČAREVI otpornici u Srednjoslovačkoj distribuciji nameću kao prvi izbor. Naime, kupac je ocijenio kako korišteni materijali, robusnost i postprodajne usluge čine KONČAREVE otpornike njihovim prvim izborom. *G. Majdandžić*

2021. – EUROPSKA GODINA ŽELJEZNICE

Suvremena željeznica u uvjetima liberaliziranog tržišta

UZagrebu je 22. studenoga 2021. u sklopu Europske godine željeznice održana panel-rasprava *Suvremena željeznica u uvjetima liberaliziranog tržišta*, na kojoj je kao predstavnik industrije sudjelovao Josip Ninić, predsjednik Uprave KONČAR – Električnih vozila.

U ime organizatora Skupa državni tajnik u MMPI-u Alen Gospočić osvrnuo se na modernizaciju i restrukturiranje željezničkog sektora, predsjednik Vijeća HAKOM-a Tonko Obuljen govorio je o utjecaju željezničkog tržišta na gospodarstvo, a predsjednik Saveza za željeznicu Ante Klečina o tome kako održivi razvoj željezničkog prijevoza može pridonijeti razvoju nacionalnog gospodarstva.

Na panelu se, između ostalog, raspravljalo o planovima modernizacije infrastrukture i vozila te ulozi domaće željezničke industrije, izazovima s kojima se susreću prijevoznici na tržištu usluga u željezničkom teretnom prijevozu kao i o izazovima koja ona donosi prijevoznicima, ali i o važnosti suradnje i koordinacije među svim dionicima.

Ninić je istaknuo čvrstu vezu KONČARA i željeznice: „Pratimo trendove i osluškujemo potrebe tržišta te prema njima definiramo razvojne projekte, kako bismo bili spremni realizirati ih kad za njih dođe vrijeme. Sada su to električna vozila koja nemaju štetni utjecaj na okoliš, dok za neelektrificirane pruge trebamo ekološka rješenja, koja se traže u hibridnim vozilima, baterijskim i vlakovima pogonjenim na energiju iz vodikovih gorivih članaka. Prototip baterijskog vlaka mogao bi u prometu biti već tijekom 2024., dok

Josip Ninić (drugi s desna)

nam za prototip vlaka pogonjen vodikovim gorivim člancima treba više vremena, jer je potrebna investicija u proizvodnju zelenog vodika, čiji se izvor mora osigurati u neposrednoj blizini korisnika, odnosno željeznice. Kad bude omogućena distribucija energije, mi ćemo biti spremni s prototipovima takvih vlakova.“

Naveo je i da domaća industrija ima važnu ulogu u obnovi željeznice, ali da ona može biti i daleko veća jer kapitalne investicije zahtijevaju i puno od prateće industrije. Stoga očekuje znatnu zaposlenost hrvatske industrije, ali i znanosti.

Osvrnuo se i na trenutačnu ulogu KONČARA u modernizaciji vozognoga parka te istaknuo HŽ Putnički prijevoz kao najvažnijeg partnera s kojim je prošle godine ugovorio proizvodnju 21 vlaka, čija se nabava prvi put financira s 85 posto sredstava europskih fondova. „Nadamo se da ćemo nova sredstva dobiti iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti za nove tramvaje i prototipove vlakova.“

U panelu su, uz Ninića, sudjelovali predsjednik Uprave HŽ Infrastrukture Ivan Kršić, Uprava-direktor HŽ Putničkog prijevoza Željko Ukić, predsjednik Uprave HŽ Carga Dragan Marčinko, član Uprave Transagent Raila Boris Rosanda te ravnatelj Lučke uprave Rijeka Denis Vukorepa. [M. Mladić](#)

Smart City Expo World Congress 2021.

KONČAR – Digital sudionik jedne od globalno najutjecajnijih i najrelevantnijih konferencija za napredne gradove

UBarceloni se od 16. do 18. studenoga, u organizaciji Fira Barcelona, održao Smart City Expo World Congress (SCEWC) 2021. na kojem je sudjelovao Lučijano Sangaleti, voditelj razvoja poslovanja tvrtke KONČAR – Digital.

Stvaranjem i njegovanjem međunarodne inovacijske zajednice i partnerstva, poticanjem međusektorskih razgovora te izgradnjom platforme za razmjenu znanja, razvijen je jedinstven model zagovaranja boljeg urbanog svijeta, koji

je SCEWC prometnuo u mnogo više od trodnevног događanja.

Kongres je okupio gotovo 15.000 fizičkih i više od 21.000 online posjetitelja, 350 govornika te 452 izlagачa iz 120 zemalja.

Za vrijeme kongresa s kupcima i partnerima održani su sastanci i razgovori oko projekata u realizaciji te potencijalnih projekata. Primarni naglasak razgovora bio je na razumijevanju zajedničkih ciljeva u razvoju projekata iz područja urbane i kritične infrastrukture, monito-

ringa urbanog okoliša, održavanja razine urbane sigurnosti, organizacije prostora i prostornih podataka, umjetne inteligencije te e-mobilnosti. Bila je to i prilika za susrete s nekoliko EU i globalnih inicijativa te fondacija koje predstavljaju interesne skupine dionika.

Sangaleti je sudjelovanje na kongresu ocijenio iznimno uspješnim, a posebno veseli činjenica kako se tržiste i tehnološke tvrtke odazivom na ovakve događaje vraćaju u svoj normalan ritam djelovanja. [V. Kamenić Jagodić](#)

Željko Bukša

Kompromisni „KLIMATSKI PAKT IZ GLASGOWA” protiv fosilnih goriva

Premađa nije ispunio dio velikih očekivanja o ubrzanim napuštanju fosilnih goriva poznatih po stvaranju velikih emisija štetnih plinova koji potiču globalno zagrijavanje i klimatske promjene, tzv. „Klimatski pakt iz Glasgowa“ ipak je prilično važan, iako kompromisni korak u sve jačem zaokretu od fosilne prema „zelenoj energetici“.

Naime, svrha velike konferencije UN-a o klimatskim promjenama COP26 održane u Glasgowu bila je stvaranje preduvjeta da sljedećih godina sve države u skladu s Pariškim klimatskim sporazumom naprave potrebno kako bi se izbjegao katastrofičan scenarij koji nam, po tvrdnjama znanstvenika i stručnjaka, prijeti ako ne uspijemo rast globalne temperature zadržati ispod 1,5 stupnjeva Celzija.

Što bi nas moglo očekivati u budućnosti ako se taj cilj ne ostvari pokazali su najnovija, dosad najopsežnija studija i izvješće Međuvladinog povjerenstva za klimatske promjene predstavljeni na konferenciji. U studiji, koja je rezultat višegodišnje analize brojnih istraživanja i rada stotina znanstvenika, autori su procijenili kako se ne može isključiti porast razine mora od dva metra do kraja ovog stoljeća. Upozorili su kako će već tijekom sljedeća dva desetljeća temperature najvjerojatnije narasti za 1,5 stupnjeva Celzija iznad predindustrijskih razina. Time će biti prekršen cilj iz Pariškog klimatskog sporazuma, što će dovesti do raširene devastacije i ekstremnih nevremena, upozorili su autori.

Zato je glavni tajnik UN-a António Guterres na početku konferencije istaknuo da je to izvješće crveni alarm za čovječanstvo. „Ako sad udružimo snage, možemo sprječiti klimatsku katastrofu. No, kako izvješće jasno pokazuje, nema vremena za odgađanje niti mesta za izgovore. Računam na čelnike vlada i sve zainteresirane strane da osiguraju uspjeh COP26“, rekao je.

„Kompromisnom sporazumu pokušalo se uravnotežiti zahtjeve klimatski osjetljivih nacija, velikih industrijskih sila i onih čija je potrošnja ili izvoz fosilnih goriva od vitalne važnosti za njihov gospodarski razvoj

Ipak, znanstvenici se nadaju kako bi se zagrijavanje moglo zaustaviti pa čak i zaokrenuti rast u temperaturama, ako se emisije smanje za pola do 2030. godine i ako se do sredine stoljeća svedu na nulu. Zato su očekivanja od COP26 bila vrlo velika, ali su samo djelomično ostvarena. Na primjer, u sporazumu se prvi put spominju fosilna goriva, ali je formulacija u posljednji trenutak nakon dva tjedna teških pregovora, na zahtjev Kine i Indije izmijenjena iz "postupno ukidanje" u "postupno smanjivanje", što je razočaralo čelnike COP26 i predstavnike mnogih otočnih država kojima prijeti da djelomič-

no završe ispod razine mora.

Konačni tekst također poziva na postupno ukidanje subvencija za fosilna goriva, a države da do kraja 2022. ojačaju ciljeve o emisijama plinova do 2030. godine kako bi se pokušalo ograničiti opasno zagrijavanje. U, na kraju, kompromisnom sporazumu pokušalo se uravnotežiti zahtjeve klimatski osjetljivih nacija, velikih industrijskih sila i onih čija je potrošnja ili izvoz fosilnih goriva od vitalne važnosti za njihov gospodarski razvoj.

Prema riječima premijera Andreja Plenkovića, „Hrvatska stoji uz bok najodgovornijim članicama EU-a jer smo četvrti po najnižim emisijama po stanovniku. Zato su problem velike zemlje s velikom industrijom i velikom emisijom. Naš je cilj da do 2030. godine dosegnemo 39 posto u potrošnji energije iz obnovljivih izvora, što je više od cilja EU-a od 32 posto. Do 2030. godine smanjiti ćemo emisije CO₂ za 45 posto (od razine iz 1990.), a najkasnije do 2033. godine prestat će korištenje ugljena“, istaknuo je predsjednik Vlade.

Ministar Tomislav Čorić istaknuo je kako su strategijama niskougljičnog i energetskog razvoja te Integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planom dali jasan smjer koji će slijediti sljedećih desetljeća s ciljem postizanja klimatske neutralnosti. Naime, Hrvatska je podržala europski propis o klimi, koji postavlja zajednički cilj smanjenja emisije stakleničkih plinova za najmanje 55 posto do 2030. u odnosu na 1990. i postizanje klimatske neutralnosti najkasnije do 2050. godine.

Marina Mladić

Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata

U tvorničkom krugu KONČARA na Fallerovu šetalištu položen vijenac te zapaljene svijeće uz Spomen-obilježje podignuto končarevcima – braniteljima poginulim i nestalim u Domovinskom ratu

Više stotina zaposlenika KONČARA tijekom Domovinskog rata radno je mjesto zamijenilo vojničkom odorom i bez oklijevanja krenulo u obranu Hrvatske. Nažalost, 23 končarevca - Mario Babić, Damir Baričević, Zoran Baričević, Zdravko Bešlić, Ivica Didović, Tihomir Dubreta, Valent Fišer, Miroslav Fretze, Luka Grgić, Željko Hentšehel, Nenad Jaklović, Dragutin Koražija, Dario Korpar, Darko Lisak, Miro Mamić, Vlado Meašić, Marijan Pajvot, Branko Pečić, Željko Plahinek, Damir Sajko, Dubravko Šaka, Pave Žgela te Ivo Ban (nestao) – nisu se vratili iz rata.

U povodu Dana sjećanja na žrtve Domovinskog rata, predstavnici Udruge branitelja KONČARA, Uprave KONČARA i Koordinacije SMH – IS KONČARA položili su vijenac te odali počast končarevcima i svim braniteljima.

Prigodnim riječima predsjednik Uprave KONČARA mr. sc. Gordan Kolak evocirao je sjećanje na sve one koji su ostavili neizbrisiv trag za našu domovinu. „U prigodi kao što je današnja vladaju pomiješani osjećaji. Osjećaji ponosa i zajedništva svih nas koji smo sudjelovali u Domovinskom ratu, ali i tuge zbog ljudi koji više nisu s nama, a s kojima smo se borili rame uz rame i koji su spremno žrtvovali ono naj vrijednije – svoj život.

Iznimno sam ponosan što danas imam priliku iskazati zahvalnost i našim dragim kolegama končarevcima koji su onda, kad je bilo najteže, nesebično stali u obranu naše zemlje po cijenu vlastitog života te tako omogućili i prosperitet našeg KONČARA. Uvijek pokušavam misliti na

sve dobro što je krasilo te ljude u želji i borbi da oslobođimo zemlju i živimo u slobodi i miru. Međutim, više od svega, osim sjećanja na njih, imamo obvezu kao zajednica i kolektiv brinuti se o njihovim obiteljima, koje su izgubile svoje najmilije. Upravo obilježavamo 30 godina od velikog stradanja hrvatskog naroda – velike žrtve i patnje Vukovara i Škabrnje u stvaranju neovisne Hrvatske.

Stoga vas, kao Udrugu branitelja KONČARA, molim da njegujete sjećanje i spomen na sve ljude koji su se žrtvovali za Hrvatsku, ali i za nas i naše obitelji kako bi danas KONČAR mogao uspješno poslovati i razvijati se”, poručio je u svom emotivnom govoru Kolak.

Predsjednik Udruge branitelja KONČARA Jasmin Kadić pozvao je na miniju šutnje kako bismo se prisjetili svih onih koji su stradali u Domovinskom ratu.

„Cijena slobode bila je velika. Izgubljeni životi, uništeno djetinjstvo, prekinuta mladost, razorene obitelji, životi bez najbližih. Sve su to istinski razlozi da njegujemo uspomenu na Domovinski rat, prijatelje, radne kolege i poginule suborce. Stoga je naša obveza prenijeti mlađim generacija-

ma istinu o svakoj hrvatskoj žrtvi, zastupati interesu naših članova i ukazivati na probleme te brinuti o dignitetu i zdravlju naše braniteljske populacije kroz planirane aktivnosti Udruge i uz potporu KONČARA.

Udruga neće dopustiti da vrijeme izbjlije spomen na poginule branitelje KONČARA te njihovu žrtvu i žrtvu njihovih obitelji kako bismo mi danas živjeli u samostalnoj Hrvatskoj i radili u tvrtki sa stoljetnom tradicijom”, istaknuo je tom prigodom Kadić.

Nakon paljenja svjeća, blagoslov spomenika i prigodnu molitvu održao je velečasni Željko Lovrić, župnik zagrebačke župe sv. Leopolda Mandića.

Djeca s teškoćama u razvoju dobila novog terapijskog psa

Jedna od ovogodišnjih humanitarnih aktivnosti KONČARA bila je nabava novog terapijskog psa za Školu za odgoj i obrazovanje Pula, u suradnji s Hrvatskom udrugom za školovanje pasa vodiča i mobilitet.

Naime, Udruga koja uz pse pomagače školuje i terapijske pse, Školi je 2013. godine dodijelila labradora Cesara, i tada je bio stvoren prvi terapijski tim rehabilitatorice kao stručne voditeljice i terapijskog psa Cesara, za koji je Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH izdalo prvu Suglasnost za uključivanje u terapijske aktivnosti s djecom. Kroz niz zajedničkih rehabilitacijskih aktivnosti postignuti su vrlo pozitivni učinci na tjelesno, emocionalno, socijalno, bihevioralno i kognitivno funkcioniranje djece s teškoćama u razvoju.

S obzirom na starosnu dob psa Cesara, došlo je vrijeme za njegovo umirovljenje, a Udrizi je bio potreban novi član terapijskog tima koji će preuzeti odgovornu zadaću i nastaviti pomagati djeci u potrebi.

Iako se u Hrvatskoj najčešće koriste terapijski psi, labradori i retrieveri, u posljednje vrijeme sve su češći odabir i kraljevske pudle, ponajprije zbog antialergijskih svojstava njihove dlake.

Cesarovim šapicama tako će nastaviti koračati kraljevska pudla Vita, koja je već započela proces učenja i osposobljavanja za terapijskog psa, a kasnije će pomagati djeci s višestrukim teškoćama u razvoju. Cjelokupna priprema za terapijskog psa traje i do dvije godine.

KONČAR će pratiti daljnji tijek Vitine prilagodbe i školovanja, a već su sad u njezinu društvu učenici Škole nasmijaniji, sretniji i motiviraniji za nove terapije. [T. Sanković](#)

Novo ruho glavne pozornice HNK-a u Varaždinu

Glavna pozornica kazališta u Varaždinu prvi put od njegove izgradnje u potpunosti je obnovljena, a nove kazališne izvedbe već su u tijeku

Tijekom gotovo 150 godina postojanja, zgrada HNK-a u Varaždinu povremeno je obnavljana. Posljednja velika obnova završena je u ožujku 1984. godine te je došlo vrijeme da kazalište dobije novo ruho kako bi se svi izvođači osjećali sigurno. Trenutačni projekt potpune obnove kazališne zgrade traje kontinuirano posljednjih 15 godina, a kulminira restauracijom velike koncertne dvorane, nakon čega je obnovljena i pozornica Velika scena. Izvedbu radova u tom dijelu podržao je i KONČAR.

Uz ugrađeno dizalo, kojim je omogućen ulazak u koncertnu dvoranu za

slabije pokretne i nepokretne osobe, s novom podiznom platformom u prostoru za orkestar omogućena je i brza prenajmjenja prostora velike pozornice varaždinskog kazališta, a poslijedno i brža izmjenjivanja raznih aspekata scenskih događanja, što dosad nije bilo moguće. Nakon višemjesečnih radova na tom dijelu projekta, kazalište je ponovno otvoreno za javnost. Svečano otvorenje obilježeno je izvedbom monoopere Grigorija Frida Dnevnik Anne Frank, a ovaj spomenik kulture ponovno je središte kazališnih, glazbenih, ali i drugih javnih kulturnih zbijanja u gradu. [T. Sanković](#)

Motiviramo mlade na promišljanje o svojoj budućnosti

Pod sloganom *Predstavite mladima svoju tvrtku i dajte nam vjetar u leđa* pokrenuta je nova sezona KARIJEROTEKE, online programa za djecu i mlade u organizaciji zaklade Znanje na djelu.

KARIJEROTEKA je namijenjena učenicima 8. razreda osnovnih škola i srednjih škola s područja cijele Hrvatske. Cilj programa je poticanje mlađih ljudi na istraživanje različitih mogućnosti za razvoj svoje karijere razgovorom s vodećim ljudima iz poslovнog svijeta.

Pod sponzorstvom Grupe KONČAR, predavanje na temu *Mehatronika – moje buduće zanimanje* održao je Marko Purić, magistar inženjer mehatronike iz KONČAR – Instituta za elektrotehniku. Tijekom predavanja predstavio je svoje zanimanje, otkrio zašto se odlučio upravo za područje mehatronike te opisao s čime se svakodnevno susreće u svom radnom okruženju. Osim toga, odgovorio je i na pitanja vezana uz odabir područja mehatronike kao njihova budućeg zanimanja.

Učenicima je poručio: „Moj posao u KONČARU je vrlo zanimljiv, svakodnevno se susrećem s izazovima povezanimi s programiranjem ugradbenih računalnih sustava te rješavanjem problema koji uključuje hardver i softver. Zadovoljstvo je vidjeti rezultate vlastitog rada prisutnih u našem svakodnevnom okruženju, primjerice u tramvajima, vlakovima ili elektranama.“

Sudjelovanje u programu KARIJEROTEKA samo je jedan od primjera ulaganja u budućnost mlađih te poticanja i usmjeravanja njihova profesionalnog obrazovanja prema područjima koja su od interesa za Grupu KONČAR. [S. Novak](#)

D&ST na Career Speed Datinu

Društvo KONČAR – Distributivni i specijalni transformatori (D&ST) sudjelovalo je na *Career Speed Datingu*, posebnom spoju speed datea i seleksijskog intervjuja, održanom 9. prosinca 2021. na Fakultetu elektrotehnike i računarstva, u organizaciji Centra karijera FER-a i studentske udruge eSTUDENT.

Oko 200 studenata fakulteta iz STEM područja dočekale su 54 tvrtke iz raznih gospodarskih grana. Tvrtkama je već šestu godinu uzastopno omogućen neposredan kontakt s kandidatima i potencijalnim budućim kolegama, a studenima dana prilika stjecanja iskustva razgovora za posao, predstavljanja poslodavcima, upoznavanja budućih kolega iz industrije te dobivanja informacija o mogućnostima zaposlenja i razvoju buduće karijere.

Svaki student imao je osam minuta da se u najboljem svjetlu predstavi predstavnicima tvrtke te da zajedno otkriju im li „kemije“ među njima. Nakon svakog razgovora studenti su ocjenjivali potencijalnog poslodavca te komentirali kakav je dojam na njih ostavio, a isto su činili i predstavnici tvrtke nakon intervjuja sa studentima.

Predstavnici D&ST-a Sanela Carević, tehnička direktorica PC DT-a, Helena Peći i Luka Peuc, rukovoditelji projektnih ureda distributivnih i specijalnih transformatora te Marina Magerl, organizacijski psiholog, u šest krugova intervjuja razgovarali su s 36 studenata, odnosno sa svakim osam minuta, i tako u kratkom vremenu na „formalno – neformalan“ način upoznali studente.

Ovakav program iznimna je prilika za upoznavanje mlađih i ambicioznih ljudi zainteresiranih za zaposlenje, praksi, stipendiju ili izradu seminarskih i završnih radova u suradnji s partnerom iz gospodarstva. [M. Mladić](#)

ŠAH KLUB KONČAR

Odigran brzopotezni turnir

U prostorijama Šah kluba Končar 10. prosinca održan je brzopotezni turnir za članove kluba i prijatelje.

Tempo igre bio je tzv. „brzopotezni Fischer“ s tri minute po igraču za partiju uz dodatak od 2 sekunde po odigranom potezu. Nastupilo je ukupno 12 igrača i igračica. Nakon vrlo izjednačenog turnira, pobjedu je odnio Robert Soldo s osvojenih 10 od maksimalno mogućih 11 bodova, i to po dodatnom kriteriju ispred Brune Pavčevića s takoder 10 osvojenih bodova.

Pobjednika je odlučio međusobni omjer u kojem je Soldo odnio pobjedu. U poretku su slijedili Filip Cvitković s 8, Krešimir Starčević i Marko Sučec sa 6,5, Ruža Purkić i Boris Orlandini sa 6, Goran Košarić s 5 te Pavo Matanović s 4 osvojena boda.

Posebno raduje sudjelovanje i dobra igra polaznika Škole šaha Končar – Brune Pelicarića s dva te Lane Gašpert i Marka Bare s jednim osvojenim bodom. *K. Starčević*

POSLOVNA KOŠARKAŠKA LIGA

Ekipa KONČARA i u trećoj sezoni

Počela je treća sezona Poslovne košarkaške lige (*Business basketball league*) na kojoj, uz podršku KONČAR – Elektroindustrije, sudjeluje i ovaj put ekipa KONČARA. Momčad KONČARA sudjeluje od druge sezone, koju je završila osvajanjem drugog mesta.

Poslovna košarkaška liga, iako sastavljena od košarkaških zaljubljenika – amatera, ima natjecateljski duh. Idealan je to spoj rekreativne, očuvanja zdravlja, zabave i jačanja međuljudskih odnosa zaposlenika, što potvrđuje podatak da KONČAR REVU momčad čine i kolege iz Inženjeringa za energetiku i transport, Instituta za elektrotehniku, Elektronike i informatike, Distributivnih i specijalnih transformatora te Generatora i motora.

STRELJAČKO DRUŠTVO KONČAR ZAGREB 1786

Susret reprezentacija Hrvatske i Slovenije

Članovi Društva natjecali su se u tri discipline, a svaka od njih donijela je po jedan bod za Hrvatsku od ukupno osvojena četiri boda

N a streljani Vrapčanski potok u Zagrebu posljednjeg vikenda u studenome 2021. održan je tradicionalni 47. susret reprezentacija Slovenije i Hrvatske u disciplinama zračna puška i zračni pištolj ISSF programa.

U sastavu hrvatske reprezentacije bilo je i pet predstavnika Streljačkog društva Končar Zagreb 1786, koji su se natjecali u tri discipline i u sve tri osvojili po jedan bod. Naime, prema pravilima susreta po tri predstavnika iz svake države natjecala su se pojedinačno, a ukupni zbroj svakog tima, odnosno tim države s boljim rezultatom, osvojio je jedan bod za svoju reprezentaciju.

Iz SD Končar Zagreb 1786 Lana Skledžija nastupila je u disciplini zračni pištolj u kategoriji seniorek te ostvarila rezultat od 557 krugova i osvojila brončanu medalju u pojedinačnom poretku. U disciplini zračna puška kategorija seniora bila su

dva natjecatelja Društva. Andrija Mikuljan ostvario je rezultat od 625,8 krugova i osvojio srebrnu medalju, a Borna Petanjek je s rezultatom od 624,8 krugova osvojio brončanu medalju. U disciplini zračna puška kategorija juniorki Ana Adam i Estera Herceg podijelile su četvrtu i peto mjesto.

Susret je završio neriješenim rezultatom 4 : 4. Hrvatska je bila bolja u disciplinama seniori i juniori zračna puška te seniorke u gađanju zračnom puškom i zračnim pištoljem. *M. Mladić*

Treća sezona okupila je jedanaest ekipa, a počela je sredinom studenoga 2021. godine. Nakon prva dva kola KONČAR bilježi jedan poraz od favorita ovogodišnje lige, ekipi Tokić, te jednu pobjedu u utakmici protiv Nove TV.

Nakon odigrana prva dva kola, liga se nastavlja po svršetku blagdana i trajat će do sredine ožujka. Poslije odigranih svih 11 kola, najboljih osam ekipa ide u doigravanje za prva tri mesta. Končarevcu se nadaju dobrim rezultatima u novoj godini te plasmanu u doigravanju, a možda i medalji kao i prošle sezone. Sretno! *M. Mladić*

Torte gospođe Julijane

U svakom društvu, udruzi ili klubu postoje pojedinci koji se ističu svojim radom ili kreativnošću. Jedna od njih je i Julijana Lovrenčić, članica KUK-a.

Julijana je končarevka po pokojnom suprugu Stanislavu Lovrenčiću, zaposleniku KONČAR - Generatora i motora, koji se odmah po odlasku u mirovinu, među prvima još 2001. godine, učlanio u KUK.

Tako je Julijana postala obiteljska članica Kluba (kako to dopušta Statut) i ostala mu vjerna i nakon suprugove smrti. Julijana, izučena kuvarica, radila je 16 godina u kuhinji OŠ Kustosija. Rad je kasnije nastavila kao 'teta kuvarica' u Dječjem vrtiću Zvončić. Uvijek je iznimno zanimanje pokazivala za izradu kolača, a posebno voli peći torte.

Tu ljubav prenijela je i u KUK. Za učlanjenje u Klub, kao prava vrijedna Međimurka odmah se primila posla i 'slatko' zahvalila izradivši prvu tortu. Kasnije je nastavila peći prigodne torte za rođendane i godišnjice KUK-a, kao što je to bio slučaj u povodu obilježavanja 20 godina rada našeg Kluba. Nadamo se da će nam se isto posrećiti još koji put, a našoj Julijani 'sretno s poslom'. [M. Cvek](#)

Predstavljanje nove knjige „Nepravde rano stasaju“ Maje Cvek

Članica KUK-a Maja Cvek predstavila je svoju sedmu knjigu na veliko zadovoljstvo članova Kluba. Zbirka kratkih priča naslova Nepravde rano stasaju zbog pandemije je imala duži put do svoje publike. Naime, prošle su gotovo dvije godine od posljednjeg Majina recitala u KUK-u.

Događanje je popratilo pjevačko društvo iz Udruge umirovljenika Novi Zagreb – podružnica Sloboština, uz pratnju harmonikašice, a o knjizi autorice govorila je pjesnikinja Nevenka Pavelić Gobac. Gošće iz Sloboštine podijelile su članicama KUK-a minijaturne buketice papirnatog cvijeća, koje izrađuju u svojoj Udrudi.

Knjiga je podijeljena u dvije cjeline. Prva govori o raznim aspektima života - mobingu, alkoholizmu, kvartovskim pričama, problemima starijih osoba, raznim hobijima, rasnoj netrpeljivosti..., a druga o detaljima iz povijesti Zagreba, upletenih u kratke priče.

Uz čitanje odlomaka iz priča o Zagrebu i životnim dogodovština, opušteno su se družili KUK-ovci i njihovi gosti iz Novog Zagreba.

Veselimo se ovakvim druženjima te želimo kolegici Maji inspiraciju za nove knjige. [D. Kittler](#)

Svim našim članovima i njihovim obiteljima želimo sretan Božić te veselu i zdravu novu 2022. godinu!

Upravni odbor Kluba umirovljenika KONČAR

Prvi 100-godišnjak u Kluzu umirovljenika KONČAR

Naš najdugovječniji član Kluba umirovljenika KONČAR, Dragutin Pušić, u godini velikog jubilija tvrtke, proslovio je, 3. lipnja 2022., 100.-i rođendan u krugu obitelji i prijatelja. Autor legendarnog znaka 'RK', koji je ime tvrtke prenio diljem svijeta, radio je u Generatorima od 1947. do 1986. godine, od kad je u mirovinu. Odmah po saznanju o osnivanju Kluba, 2001. godine, posteo je njezov vjerni član. Vendar i uviđek dobro raspolaže, dozato je često na surete s prijateljima, slavio rođendane skupine 80+, pričao nam o događajima koje je pamti. A bilo ih je mnogo!

Premda u poondmakoj dobi 2020. godine održavao se poziv na svječano obilježavanje 20 godina postojanja i rada Kluba, čime je svima učinio veliku čest. Ove končarevima jubilane 2022. godine, svečanosti u povodu 100.-og rođendana prisustvovali su, u njegovu domu, predstavnici Kluba koji su jubilaru donijeli veliku simbolnu tortu.

Prvo stoljeće je za njin, a naš Drago, mirno i polako ide dođe. Želimo mu što više ljeđnih i ugodnih godina u novom stoljeću njegova života.

Pandemija ne priznaje planiranje

U rujnu i listopadu ove godine KUK je živnuo. Iako pod strogim epidemiološkim mjerama, počela su druženja, sastanci, izleti...

Puni nade dogovorili smo datume za sva događanja, koja bi trebali realizirati do kraja godine. Između ostalog, na inicijativu naše članice Milene Havliček i uz suglasnost Upravnog odbora KUK-a, izrađena je lijepa kolaž-slika s obilježavanja stotog rođendana Dragutina Pušića, najstarijeg člana našeg Kluba. Zamisao je uspješno realizirana, pa smo sliku odlučili predati Pušiću prilikom obilježavanja 21. obljetnice našeg Kluba.

No, zbog njegova narušenog zdravlja i nemogućnosti dolaska u Klub, odlučili smo posjetiti ga i uručiti mu sliku kao uspomenu na njegov jubilej, ali i na Klub, čiji je član od samog početka.

Ipak, korona je bila brža. Njezina četvrta ofenziva planula je svom žestinom i onemogućila posjet. Zato smo našem jubilarcu sliku poslali poštom, uza želju da ga još dugo podsjeća na Klub, kao i na KONČAR, koji je također ove godine obilježio cijelo stoljeće svojeg postojanja.

I kako većina dobrih zamisli ipak ima lijep završetak, tako je nekoliko dana kasnije stigla poruka u kojoj Irena Ivičić (kći Dragutina Pušića) zahvaljuje na poklonu i piše: „Ne poznam niti jednog umirovljenika kojem je poklonjena tolika pažnja.“

Lijepa poruka i novi poticaj našem radu. [M. Cvek](#)

blagdanska skandinavka

ORA	PRIGODNA ČESTITKA UREDINSTVA CITATELJIMA „KONGAREVCA“	NAGLIM POKRETIMA UČINITI DA MRVICE I LIJ PRASINA SPADNU S RUKU	IME SKUJAŠICE SCHNEIDER	SLOVO U GLAGOLIČKOJ AZBUCI	KRATICA ZA: EAST	KRATICA ZA: KEYSTONE PURCHASING NETWORK	ANTIČKA BOŽICA PLODNOŠTI U FRIGII	SPECIALIST ZA BOLESTI UHA	STANJE VREMENA NA JADRANU KAD PUŠE JUGO	JAPANSKI GLAZBENIK („BABY LOVE“)	KRATICA ZA: JUG	IME GLAZBENIKA SHEERANA	HRV. GLUMAC (1983), FILM: „KOTLOVINA“		
AMER. FILMSKA KOMEDIA IZ 2017. GODINE															
SLOVENSKI PROIZVODAČ TRANSFORMATORA					SOBOSLIKAR (REG.) POČETAK I KRAJ ABECEDI						„DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA“ 				↓
HRVATSKA BOŽIĆNA PIŠESMA												OZREN MUTAK IZRAS: NAKON SVEGA, POSLJE			
BOJA KOŽE LICA					KRATICA ZA: ŽELJEZNICE OTOČNA SKUPINA U EGEJSKOM MORU		ČUDOVITNI NAPITAK (MN.) SIMON ROŽMAN								
ČIN ISISAVANJA					STOPALO KRATICA ZA: RADIJUS										
TANJA TORBARINA			BNVI HR. POLITIČAR, DOBROSLAV PIŠESMA, ZLATNIH DUKATA“							KRATICA ZA: „A TASTE OF BROOME“					
TAL. POP PIJEVAC („MAMA LEONE“)										HRV. PREZIME, PRVENSTVENO IZ OMISA					
RASPORED SATI, SATNICA										DJELO U ČAST ZNAČAJNOG UMJETNIKA, HOMMAGE					
POPULARNI NAZIV ZA JEDNO ZAGREBAČKO PIVO										KRATICA ZA: METAR	ČEDOMIR IVAKOVIĆ TROPSKA BILJKA ULJARICA, ORAŠAC				
BILO KUD										„EUROPSKA KOMISIJA“		Početak čudi KULTNA AMER. FILMSKA KOMEDIJA			
ZARADA OD TRGOVINE (REG.) (MN.)					ALMIRA OSMANOVIĆ 	HRV. POVEJŠNIČAR I ŽUPNIK, SVETOZAR	PRVO I PETO SLOVO ABECEDI	KRATICA ZA: SCOTTISH NATIONAL PARTY	NASELJE NA PAPUI, NOVA GVINIJA	IZVRŠNE VLASTI, EDIKT, AKT	Ivan Strnić KUKAC RAVNOKRILAC, STRIGA			ZDRAVKO ODORČIĆ	
JNSTITUT ZA MEDICINSKA ISTRAŽIVANJA“					POVEĆANJE U VISINU UPLETENA VRPCZA ZA PRIVEZIVANJE (REG)					MUŠKO IME, HIMZO GRČKI KIPAR IZ ATIKE					
IME PIJEVACA LOZARA			PIŠESMA KLAPE „MASLINA“ URANJANJE												POTREPŠTINA ZA OBRADU ILI IZRADU
STAMBENO-POSLOVNA ĆETVRT U RIMU					NIKOLA TESLA „PAY PER VIEW“		ZGODA, ŠANSA „ENGINEERING JOB ORDER“								
ŠPANIJSKA NOVINARKA, BEATRIZ							PROROČIŠTE IME GLUMCA HARRISA								
KNJIGA O BOŽIĆU CLEMENTA CLARKA MOOREA															
		→									Ivo TJUARDOVIC				

ČESTIT BOŽIĆ I SRETNA NOVA GODINA. OVOJEC KOJI JE IZUMIO BOŽIĆ, SRETAN BOŽIĆ SVAKOME, BOŽIĆ NA MORU, SAM U KUDI, NOĆ PRUJE BOŽIĆA

POMLJIVE.

ORAKUL, IT
ERJA PITRI, DGU, TEN, Ž. ELKISR, ISIS, SLOVENSKO, TT, PARAGA, AUTO, BITNO, KOVO, ORAR, MAZ, ŽUJA, M, ČI, IKUD, EK, Č, ČAR, IS, MI, SASA, RAST, HIIMO, EUR, NT, PRLIKAKA, TRAPOTE, RJESENJE KRIZALIKE.

Posebna božićna donacija KONČARA

U duhu božićnih blagdana posebnu donaciju od 120.000 kuna KONČAR je dodijelio za podršku kampanji *Sve budućnosti trebaju mogućnosti* Ureda UNICEF-a za Hrvatsku, u želji da svoj djeci omogućimo jednake prilike za razvoj i učenje.

Kako bi pokrenuo pozitivne promjene, UNICEF drugu godinu uzastopno provodi nacionalnu kampanju za podršku djeci s teškoćama u razvoju te tako njima i njihovim roditeljima nastoji osigurati pristup potrebnim im uslugama.

Donirana sredstva koristit će se pri uspostavljanju i proširenju usluga za djecu s teškoćama i roditelje u područjima gdje su usluge najmanje dostupne i indeksi razvijenosti najniži.

Ova donacija nastavak je dugogodišnje suradnje KONČARA i UNICEF-a. Tako je, primjerice, KONČAR ove jeseni sudjelovao i u UNICEF-ovoj humanitarnoj virtualnoj utrci *Mlijeca staza* u koju se uključilo čak 112 končarevaca iz 13 društava Grupe. Osvojili su prvo mjesto u poretku timova, prikupivši rekordnih 11.811 kilometara mogućnosti za djecu s teškoćama. [V. Kamenić Jagodić](#)

Sretan Božić te uspješnu 2022. godinu želi vam **KONČAR!**

Proteklu godinu pamtit ćemo kao jednu od najblistavijih u povijesti Grupe KONČAR, upravo zahvaljujući dobroj suradnji s vama, našim kupcima i partnerima te predanosti i energiji svih naših zaposlenika. Pamtit ćemo je i po našem 100. rođendanu te kao godinu novih povijesnih iskoraka i iznimnih poslovnih rezultata.

S novim pogledom u budućnost KONČARA, predano brinemo i o svjetlijoj budućnosti onih kojima je naša podrška najviše potrebna. Stoga smo ovog Božića posebnu donaciju namijenili kampanji „Sve budućnosti trebaju mogućnosti“ Ureda UNICEF-a za Hrvatsku, u želji da svoj djeci omogućimo jednake prilike za razvoj i učenje.

Želimo vam tople i vesele blagdane!

KONČAR